

საღვთისმეტყველო ვერსი

საქართველოს
1921 წლიდან

ხუთშაბათი
6
საქტაგარი
№ 96 (11582)
1990

საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი

ფასი 3 კაპ.

ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში

საპარტიო უზენაესი საბჭოს არჩევნების მონაწილე
რეგისტრირებული პოლიტიკური პარტიების სია

1. საქართველოს კომპარტია
2. საქართველოს ეროვნული თანხმობის ასოციაცია
3. „დემოკრატიული არჩევანი საქართველოსათვის“ („დსს“-ი)
4. საქართველოს რესპუბლიკურ-ფედერალური პარტია
5. საქართველოს სახალხო ფრონტი
6. საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული პარტია
7. საქართველოს მწვანეთა პარტია
8. საქართველოს ქრისტიანულ-დემოკრატიული კავშირი
9. საქართველოს თავისუფალ დემოკრატიულ კავშირს
10. სრულიად საქართველოს მე-რამბ კოხტავას საზოგადოება
11. სრულიად საქართველოს

12. საქართველოს ეროვნულ-ლიბერალური კავშირი
13. საქართველოს პეღნიციის კავშირი
14. საქართველოს ლიბერალურ-დემოკრატიული ეროვნული პარტია
15. სრულიად საქართველოს რუსთაველის საზოგადოება
16. საქართველოს ეროვნული ფრონტი — რადიკალური კავშირი
17. საქართველოს რესპუბლიკური პარტია
18. ილია ქავჭავაძის საზოგადოება
19. ქართველ ტრადიციონალი-სტა კავშირი
20. საქართველოს ეროვნული ერთიანობისა და სოციალური თა-

21. საქართველოს მთელთა პოლიტიკური კავშირი
22. საქართველოს სახალხო პარტია
23. არჩილ ჭორჭაძის საზოგადოება
24. სრულიად საქართველოს მიწათმოქმედთა კავშირი
25. სრულიად საქართველოს მშვიდობისა და თავისუფლების პარტია
26. საქართველოს კონსტიტუციურ-დემოკრატიული პარტია
27. საქართველოს ეროვნულ-ქრისტიანული პარტია
28. ივ. ჯავახიშვილის საზოგადოება
29. საქართველოს დემოკრატიული სახალხო ფრონტი

სია პარტიებისა, რომელთაც უარი ეთმავთ რეგისტრაციაში

გაბატონება:

1. საქართველოს სამართლიანობისა და ეროვნული ერთიანობის პარტიას, ვინაიდან მისი მოქმედება არ ვრცელდება საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე, რაც არ შეესაბამება საქართველოს უზენაესი საბჭოს არჩევნების კანონის მე-8 მუხლს.
2. საქართველოს პროგრესულ-დემოკრატიულ პარტიას, ვინაიდან მისი წესდების მიხედვით პარტიის წევრი შეიძლება იყოს სამეურნეო ორგანიზაცია, რაც ეწინააღმდეგება საქართველოს უზენაესი საბჭოს არჩევნების კანონის მე-8 მუხლს.
3. საქართველოს გლეხთა პარტიას, ვინაიდან მისი მოქმედება არ ვრცელდება საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე და მისი წესდებით პარტიის წევრობისთვის დაწესებულია კანონით გაუთვალისწინებელი მოთხოვნები, რაც არ შეესაბამება კანონის მე-8 მუხლს.
4. საქართველოს შრომის პარტიას, რადგანაც მისი მოქმედება არ ვრცელდება საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე და მოქმედებს საქართველოს დემოკრატი-

- ული რესპუბლიკის კანონებით, რაც არ შეესაბამება კანონის მე-8 მუხლს.
5. საქართველოს დემოკრატიული საზოგადოების ეროვნულ პარტიას, ვინაიდან იგი არ არის დამოუკიდებელი პოლიტიკური ორგანიზაცია და მას აფინანსებს საქართველოს დემოკრატიული საზოგადოება, რაც არ შეესაბამება კანონის მე-8 მუხლს.
6. სრულიად საქართველოს სოციალური სამართლიანობის საზოგადოება „ლეში“-ს იმერეთის რეგიონს, ვინაიდან მისი მოქმედება არ ვრცელდება საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე, რაც არ შეესაბამება კანონის მე-8 მუხლს.
7. დემოკრატიულ მოძრაობა „ერასტან“-ს, ვინაიდან მისი მოქმედება არ ვრცელდება საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე, რაც არ შეესაბამება კანონის მე-8 მუხლს.
8. საქართველოს ეროვნული თანხმობისა და აღორძინების კავშირს, ვინაიდან მისი მოქმედება არ ვრცელდება საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე და მონაწილეობა არ მიუღია რესპუბლიკის

- ეროვნული პოლიტიკის შემუშავებაში, ხანდელწიფო და საზოგადოებრივ საქმეთა მართვაში, რაც ეწინააღმდეგება კანონის მე-8 მუხლს.
9. საქართველოს აგრარულ კავშირს, ვინაიდან იგი წარმოადგენს აგრარულ-ეკონომიკურ კომპლექსში შემავალი საწარმოების, გაერთიანებების და სხვა სამეურნეო ერთეულების შრომითი კოლექტივების კავშირს, რაც ეწინააღმდეგება კანონის მე-8 მუხლის მოთხოვნებს.
10. საქართველოს ეროვნულ კონსტიტუციურ ალიანსს, ვინაიდან მისი წესდება ითვალისწინებს პარტიის კოლექტიურ წევრებს, რაც არ შეესაბამება კანონის მე-8 მუხლს.
11. საქართველოს „სტალინის“ პოლიტიკურ ორგანიზაციას, ვინაიდან თავის საქმიანობას წარმოადგენს სკეპ პროგრამისა და წესდების მიხედვით, და საბჭოთა კავშირისა და საქართველოს კონსტიტუციების მარქსისტულ-ლენინური დებულებების საფუძველზე, რაც ეწინააღმდეგება კანონის მე-8 მუხლს.

ვინ ქმნის დეფიციტს?

1. საქართველოს „საზოგადოებრივი ივერიელი“ გაზეთის „კომსოლოგის“ პრაქტიკული არავითარი კავშირი სხელთან არა აქვს. სხვადასხვა კორი რომ არ აგორდეს, აქვე გაცნობებთ, რომ ამ ოპერაციასთან ახვევ არავითარი კავშირი არა აქვს „საქსურსნაბითმ-ვაჭრობის“ რესპუბლიკურ გაერთიანებას. ამდენად, კითხვა ღიად რჩება — ვინ ქმნის დეფიციტს?

პრაქტიკულად არავითარი კავშირი სხელთან არა აქვს. სხვადასხვა კორი რომ არ აგორდეს, აქვე გაცნობებთ, რომ ამ ოპერაციასთან ახვევ არავითარი კავშირი არა აქვს „საქსურსნაბითმ-ვაჭრობის“ რესპუბლიკურ გაერთიანებას. ამდენად, კითხვა ღიად რჩება — ვინ ქმნის დეფიციტს?

საპროტესტო განცხადების პასუხად

საპარტიო უზენაესი საბჭოს სსრ კავშირგაბმულობის სამინისტრომ გულდასმით განიხილა 1990 წლის 17 აგვისტოს რესპუბლიკურ გაზეთებში გამოქვეყნებული საქართველოს ეურნალისტთა დამოუკიდებელი კავშირის გამგეობის საპროტესტო განცხადება და საქართველოს მთელი განმარტის შემდეგი:

1990 წლის პირველი აგვისტოდან მოქმედებს სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს მიერ დამტკიცებული კანონი „ბეჭდვითი სიტყვისა და მისობრივი ინფორმაციის საშუალებათა შესახებ“. ამ კანონის 21-ე მუხლის შესაბამისად ეურნალ-გაზეთების გავრცელება ხდება უშუალოდ გამომცემლის ან კავშირგაბმულობის საწარმოების მიერ ზელმეჭრულებით.

ამჟამად არსებული წესის მიხედვით გამომცემელი უხდის კავშირგაბმულობას ეურნალ-გაზეთების გავრცელების, ექსპედიციების, გადაზიდვისა და ჩაბარებისათვის ანაზღაურებას წელიწადში 1,6 მილიონ მანეთს, მაშინ, როდესაც ფაქტობრივ ხარჯები გაცილებით მეტია, ე. ი. კავშირგაბმულობის საწარმოები დიდად ზარალდებიან.

ამრიგად, საწარმოებსა და გამომცემლებს შორის ათეული წლების განმავლობაში არსებობდა უსამართლო, კაბალური დამოკიდებულება, რაც გამოიხატებოდა იმით, რომ გამომცემლობა იხდიდა მარტო გავრცელებისა და ექსპედიციების ხარჯებს 1939 წელს დადგენილი ფასების მიხედვით, ხოლო გადაზიდვისა და მიტანის ხარჯები, რომლის ხვედრწილი მთელი ხარჯების 35 პროცენტს აღემატება, რჩებოდა აუნაზღაურებელი.

ეს უსამართლობა ნეგატიურ გავლენას ახდენს ამ საქმეში დაკავებულ მომუშავეთა (8 ათასამდე კაცი) მატერიალურ უზრუნველყოფაზე.

სამწუხაროდ, მიუხედავად დიდი დატვირთვისა და მუშაობის მძიმე პირობებისა, ფოსტალიონის ყოველთვიური ხელფასი 100-140 მანეთის ფარგლებშია და ამ მიზეზით გვხვდება მომუშავეთა დიდი დენალობა და უკმაყოფილება, არის საპროტესტო აქციების მოწყობის მცდელობაც.

ამის უამოსწორების მიზნით, კანონის, სამეურნეო ანგარიშის პრინციპების და სხვა რესპუბლიკების გამოცდლების გათვალისწინებით მოვალდინეთ ეურნალ-გაზეთების გავრცელების ექსპედიციების, გადაზიდვის, და ჩაბარების ხარჯების გაანგარიშება და საშუალოდ მივიღეთ გამოცემათა ნომინალური ღირებულების დიფერენსის 50,8 პროცენტი, რაც აუცილებელია ფაქტობრივი ხარჯების ანაზღაურებისათვის. ასეთივე დამოხმობის პროცენტი გაიანგარიშა ცენტრალურმა კვლევითმა ინსტიტუტმა, რომელმაც გაიარა ექსპერტიზა სახელმწიფო ფასების კომიტეტში.

სრული სამეურნეო ანგარიშისა და თვითდაფინანსების პირობებში

ში სამუშაოს შესრულება იმაზე ნაკლებ ფასად, რაც ეს წარმოებას უჭდება, ეკონომიკურად გაუმართლებელია და ამჟამად არსებული პირობების თავზე მოხვევა, რა მოტივითაც არ უნდა იყოს ის ნაყარანხევი, უფრო მეტი დეცეტი და სამეურნეო ანგარიშის პრინციპების დარღვევა იქნებოდა.

ამის შესაბამისად ჩვენ მივმართეთ გამომცემლობებს, მათ შორის საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტის გამომცემლობას, რომ მათ გაზეთების გავრცელების, ექსპედიციების, გადაზიდვისა და მიტანის საქმის კავშირგაბმულობის საწარმოებზე მინდობის შემთხვევაში უნდა დასდონ ზელმეჭრულება. ამასთან, შევთავაზეთ ჩვენი პირობები.

ამ სამუშაოს პირნათლად შესრულება საფოსტო მუშაკების ერთ-ერთი მთავარი ამოცანა არის და სამინისტრო შორსაა იმ აზრისაგან, რომ თავისი რაიმე არასწორი მოქმედებით ხელი შეუშალოს თავისუფალი პრესის არსებობას.

იგი მოქმედებს მხოლოდ „ბეჭდვითი სიტყვისა და მისობრივი ინფორმაციის საშუალებათა შესახებ“ კანონის 21-ე მუხლისა და ეურნალ-გაზეთების გავრცელების, ექსპედიციების, გადაზიდვისა და მიტანისათვის ფაქტობრივად გაწეული ხარჯების ანაზღაურების გაანგარიშების მიზნით მიღებული პროცენტის შესაბამისად. სწორედ ამან დაყრდნობით მივმართეთ გამომცემლობებს.

ჩვენი ცნობილია, რომ მრავალი გაზეთის გამომცემლობამ მიიღო საფოსტო საწარმოების მიერ წაყენებული პირობები. გაფორმების პროცესშია ზელმეჭრულება საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის გამომცემლობასთან.

ამჟამად სამინისტრომ გადახედა ხარჯების თვითღირებულების სტრუქტურას და გამოიხატა საშუალება სხვადასხვა საზოგადოებრივი ორგანიზაციების — მაღალფასიანი გაზეთების დამოხმობა და იყვანოს 25 პროცენტამდე.

ბოლოს მინდა აღვნიშნო: კავშირგაბმულობისა და ბეჭდვითი ორგანოების მუშაკთა შორის ტრადიციულად დამკვიდრებულია ურთიერთგაგება და მზარდაჭერი. დატარების სამსახურის მუშაკები ერთგულად ასრულებენ მეტად რთულ და საპატიო ფუნქციას — გაზეთის მკითხველამდე მიტანას.

ამ პირობებში ჩვენი საქმიანობის, რომელიც შიშობილია და ნახარჯების სამართლიანი განზღაურებისაკენ, ანტიდემოკრატიულად, ანტიეროვნულად და მძარცველურად ჩათვლა უსაფუძვლოდ მიგვაჩნია.

მიხეილ ინაური,

საქართველოს სსრ კავშირგაბმულობის მინისტრის აირველი მოადგილე

ქსნის ხეობის სურათები

საქართველოს ძირძველი შხარე, ქსნის ხეობა, ყელის ტბით იწყება: თვით მდინარე ქსანი ამ ტბიდან გამოდის და უღამაზეს სანაპიროს ქსნის ტბა 7-8 თვის განმავლობაში ყინულით არის დაფარული. ზაფხულში, როცა ყინული დნება და წყლის დონე მაქსიმალურია, მისი მოცულობა 32 მილიონ კუბურ მეტრს აღწევს. ტბის სარკე — 1,28 კვადრატული კილომეტრია, ხოლო მაქსიმალური სიღრმე — 63 მეტრი. აქ არის ბორჯომის ტბის სამკურნალო წყალი, რომელიც ემუხრის სახელწოდებით არის ცნობილი და კუჭ-ნაწლავის შეტყუარების საუკეთესო თვისებით გამოირჩევა (ფოტო 1).

ქსნის ხეობიდან ზამთრის საძოვრებამდე მანძილი ათასი კილომეტრია. ამ გზას ცხვარ-მეცხვარე წელიწადში ორჯერ გაივლის. ახლაც, ოქტომბრის ბოლოს, ქსნის ხეობაში გალაღებული ცხვარი ყიზლარის ზამთრის საძოვრებისაკენ დაიძრება. თემურაზ ჩიტოშვილი ლენინგორის რაიონის უკანა შხარის კოლმეურნეობის მოწინავე თავიანთი ათასამდე ცხვარს უკლის, ხოლო ყოველი ასი ნერბიდან 90 ბატკანს და თითო ცხვრიდან საშუალოდ 16 კილოგრამ მატყლს იღებს...

ყიზლარის სტეპში და, რა ქმა უნდა, ქსნის ხეობაში თემურაზის გამოცილ მეცხვარედ იცნობენ და ახალგაზრდების დამრი-

გებლის ავტორიტეტითაც სარგებლობს. იგი საქართველოს სახელმწიფო მწყემსთა ლიხსეული შთამომავალია (ფოტო 2).

ვახტანგ კარელიძე ლენინგორის რაიონის ბალაანის კოლმეურნეობის ახალგაზრდა მეცხვარე გახლავთ. სკოლის დამთავრების შემდეგ უკვე ექვსი წელია ცხვარს მწყემსავს — მიხეილ საბაიაშვილის საიჯარო ბრიგადის წევრია. გალადურის იალაღები და ნოღაეთის ველები მეთხველთა უმრავლესობისათვის შეიძლება არაფრის მთქმელი იყოს, მაგრამ ახალგაზრდი მწყემსებისათვის, კი მეტად ნაცნობი და მშობლიურია — მშობელივით ხან მკაცრიც, ძნელად გასაყვლელი ცხოველებისათვის შეიქნა რომ ამზადებს (ფოტო 3).

ახლა ორიოდე სიტყვა მწყემსის ერთგული მეგობრის შესახებ — კავკასიური ნაგაზი ქართული ენციკლოპედიის მისეღვით გახედული, მარალი, მსხვილი, ღონიერი და ამტანი ცხოველია. ადვილად იყვება. იგი უძველესი დროიდან შხარში ეღვა ჩვენს წინაპარს. გამოცილილი მეცხვარეების აზრით ასეთი ძალღები თავისუფლად უძკლავდებიან დათეს, გნებათ შეგლს და დაუბატოებელ სტუმარს კუდამოძუებულს ისტუმრებენ. რა თქმა უნდა, მთასა თუ ბარში მეცხვარისათვის ასეთი ძალღების ყოლა აუცილებელია (ფოტო 4).

სამების ეკლესია, ახუ სამება-ოქროსკარიანი, ნიკო ჩუბინაშვილმა

VII საუკუნით დაათარია. ლეგენდა მოგვითხრობს — არაბმა დამპყრობმა მურვან ყრუმ (VIII) ქსნის ხეობაც დალაშქრა და სამეზიდან დიდძალი ვანიძე გაიტაცა. ამ დროს მის ლაშქარს შავი ჭირი შეეყარა და ათასობით მეომარი დაეხოცა. მოწყველულმა მისგნება დამპყრობს ურჩიეს სამებას ნაძარკვი დაუბრუნეთ, თორემ უარესი მოვივათ, მთლიანად მოგსრავითო. შეშინებულებმა ეკლესიას ნაძარკვი მართლაც უკლებლივ დაუბრუნეს, ხოლო კარები ოქროში ჩასვეს. სწორედ აქედან მოდის ეკლესიის მეორე სახელწოდება. რაც შეეხება დღევანდელობას, ვგაქრობთ, სურათი ნათელია... დღას განძარკული და ისტორიისა და კულტურის ძეგლთა დაცვის მესვეურებისაგან დავიწყებული (ფოტო 5).

წელს მარაიამობას (28 აგვისტოს) საქართველოს მრავალი კუთხიდან სალოცავად დიდძალი ხალხი ეწვია სამება-ოქროსკარიანს. უთვალავი სანთელი დაინთო და შესაწირავი უზუდ იყო. მაგრამ ძნელი წარმოსადგენია ამ საქველმოქმედო საქმემ ნახევრადდაზარეულ ეკლესიას რამე შემატოს...

დომინიკი მუხაშვილი,
ავტორის ფოტოები.
ავტორის თხოვნით ამ ფოტონაკვეთის პონორარი გადაირიცხება მერამ კოსტავას ფონდში.

მიმართვა

არაფორმალურ გაერთიანებას, მოსწავლე და სტუდენტ ახალგაზრდობას, შერთო საზოგადოებრიობას

ძვირფასო თანამოქალაქნო, ჩვენს დედაქალაქს, ჩვენს მოსახლეობას სერიოზული ეკოლოგიური საფრთხე ემუქრება, ეს დღითიდღე რეალური ხდება, რადგანაც ინტენსიურად მატულობს გარემოს დაბინძურების ხარისხი. ამას ემატება ცივილიზებული საზოგადოებისათვის სრულიად მიუტევებელი დაუდევრობა და უსულგულობა სისუფთავისადმი, რის გამოც ლამისა თბილისი დიდ სანაპიროს დამბინძურება, ეს, გარდა იმისა, რომ ესთეტიკური თვალსაზრისით, უსამოგონო და სამარცხვინო, ძალზე საშიშია ადამიანთა ჯანმრთელობისათვის, რადგან ყველა პირობას ქსნის სხვადასხვა ეპიდემიის გაჩენისათვის...

ჩვენი საზოგადოება დღეს ყველაფერს აკეთებს ადამიანის ზნობრივი გაცანსაღებისათვის, ყველაფერი იცვლება, ვითარდება პროგრესულად, მაგრამ რატომღაც თანდათან კნინდება ჩვენი სანიტარული კულტურა. ამას ყველა ვამჩნევთ, ვწუხვართ, მაგრამ მის დასაძლევად არაფერს ვაკეთებთ.

არადა ამ საქმეში ბევრი რამ შეუძლია ჩვენს ახალგაზრდობას, მის ენთუზიაზმს, მის პატრიოტულ სწრაფვას, ოღონდაც საჭიროა მათი მოტილიზება. ურჩევთ არ იქნება, თუ მივბაძავთ განვითარებული ქვეყნების გამოცდილებას, თუნდაც ბალტიისპირეთის რესპუბლიკებს, სადაც სწორედ მოსწავლე და სტუდენტი ახალგაზრდობა ასუფთავებს და უკლის თავის ქალაქს.

არც ისე ძნელია, ვაქციოთ თბილისი სისუფთავის ნიმუშად, თუკი თითოეული ჩვენგანი შინმოსვლისთანავე მაგრად კი არ მიიჯახუნებს თავისი ბინის კარს, ირგვლივაც მიმოიხედავს და საერთო სადარბაზოს, საერთო ბუნკერის, საერთო დერეფნის დასუფთავებაზეც იზრუნებს.

მთელს თბილისში მოუვლელია ნაგვის ბუნკერები. მათი უმრავლესობა გადაკეთებას მოითხოვს, ამას თან ერთვის მოსახლეობის თითქმის ბარბაროსული დამოკიდებულება და ჩვენი უზოები, ჩვენი ქუჩები ნაგვითაა სასვე.

თბილისის სადღეინფექციო სამსახური შიშს გამოთქვამს იმის გამო, რომ იძულებულია საცხოვრებელ სახლებში, სხვადასხვა დაწესებულებებში თუ სასკების ორგანიზაციებში, საბავშვო ბაგაბაღებსა და სკოლებში გაჩენილი მწერებისა და მღრღნელების წინააღმდეგ იხმაროს პირველი კატეგორიის შხამის დიდძალი რაოდენობა. ეს ის ნივთიერებებია, რომელშიც შეიძლება ადამიანის და მთ უფრო ბავშვების ორგანიზმში აკუმულირება განიცადოს და გაჩენდეს ახალი დაავადებანი, მოწამულა...

ეს რეალური საფრთხეა და მდგომარეობა უკვე საგანგაშოა. ამიტომაც, სადღეინფექციო სადგური თხოვნით მიმართავს თბილისელებს — მიიჩნიონ სისუფთავი-

სათვის ბრძოლა პატრიოტულ საქმედ, მხარში ამოუდგინონ სანიტარულ და სადღეინფექციო სამსახურებს, შექმნან მსხვილ საწარმოებში, უმაღლეს სასწავლებლებში სისუფთავისათვის მებრძოლი ბრიგადები; სანიტარიის ინსტიტუტმა და სანგანათლების ინსტიტუტმა მისახლეობაში სანიტარული კულტურის ამოღებისათვის, საქართველოს ტელევიზიამ, რადიომ, პრესამ აქტიურად დაგვიჭიროს მხარი ამ საშველიშვილო პატრიოტულ საქმეში და პროპაგანდა გაუწიოს მას.

დედაქალაქის სადღეინფექციო სადგური აფრთხილებს თითოეულ მოქალაქეს, რომ ჩვენი ჯანმრთელობა საფრთხეშია (ამ გამოთქმის სწორედაც პირდაპირი მნიშვნელობით) და მიძიმე ეპიდემიის აფეთქების წინაშე ვდგავართ. თუ ყველამ ერთად არ გამოვიღეთ ხელი, თუ არ ჩავთვალეთ ჩვენი ცხოვრების აუცილებელ ნორმად სისუფთავისათვის ბრძოლა, როგორც ეს კულტურულ საზოგადოებას ეკადრება, ჩვენ სერიოზული კატასტროფის წინაშე აღმოვჩნდებით.

გაცნობებთ, რომ 10-17 სექტემბერს თბილისში ტარდება ერთიანი დასუფთავება-დამუშავების კვირეული. ეს დღეები ჩავთვალეთ დიდი საქმის დასაწყისად, რომელიც მუდმივად გავგრძელებთ. ჩვენ იმედი გვაქვს, რომ ამ ინიციატივას მრავალი მხარდამჭერი და თანამდგომი გამოუჩნდება. ამიტომაც, გაცნობებთ ჩვენს ტელეფონს და გოწვევთ თანამშრომლობისათვის — 73-58-10; 73-59-02.

დაბოლოს, იმას, რასაც ახლა ვიტყვით, სხვანაირად ნუ გამოგებთ: ჩვენც ისევე როგორც მთელმა საქართველომ, იცის, რომ ახლა ყველა საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ორგანიზაცია, ყველა გაერთიანება თავისი უდიდესი მნიშვნელობის კამპანიით არის დაკავებული, მაგრამ ვერწყმუნეთ, სანიტარულმა მდგომარეობამ დედაქალაქში, ასევე სხვა დიდ ქალაქებშიც, მართლაც, ისეთ ზღვარს მიადწია, რომ არ არის გამორიცხული არჩევნების — იქნება ეს ეროვნული კონგრესისა თუ უზენაესი საბჭოსი — მასობრივი ეპიდემიის პერიოდი დაემთხვეს.

ამიტომ, კიდევ ერთხელ გთხოვთ, ყველას, ყველა გაერთიანებას, საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ორგანიზაციას, დაგვიხმარეთ სანიტარული დასუფთავება-დამუშავების კვირეულის სწორად ორგანიზებაში. ისე დაბეჭითებით იმიტომაც მოგმართავთ, რომ იმედი გვაქვს საზოგადოებაში თქვენი დიდი ავტორიტეტისა და კიდევ იმისა, რომ გულთან ახლოს მიიტანთ შექმნილი სიტუაციის სიმწვავეს და ყველაფერს ვაკეთებთ მისი შეძლებისდაგვარად გადაწყვეტაში.

ვიტორი მონიძე,
თბილისის სადღეინფექციო სადგურის მთავარი ექიმი.

სულიერი აღორძინებისა და პარამონიული განვითარების ასოციაცია აცხადებს

მსმენელთა მიღებას მრავალდარგოვან კურსებზე ინტეგრალური მედიცინის განხილთ, სადაც ჩატარდება ლექციები და პრაქტიკული მუცადინობანი: ბიოენერგოთერაპიაში, აუდიო-ვიზიოთერაპიაში, ძველი, სატანო მედიცინის საფუძვლებში, წერტილოვან მასაჟში, ასტროლოგიურ მედიცინაში, პო-მეოპატიასა და ფიტოთერაპიაში.

მსმენელები მიიღებენ ინფორმაციას თეთრეგულაციის, მედიტა-

ციური აზროვნების და გაცანსაღების მეთოდების შესახებ, გაერკვევიან ექსტრასენსორული ეფექტების საიდუმლოებაში, კურსებს ხელმძღვანელობს გიორგი მეფთაშვილი.

ლექციები დაიწყება ამა წლის 17 სექტემბერს, საღამოს 6 საათიდან.

ჩვენი მისამართია: დავით აღმაშენებლის გამზირი 52/54. ტელეფონი: 96-31-64. 96-70-40.

ჩვენი საჭიროსუფლვი

თანხმობა-ერთობა-თავისუფლება-დემოკრატია

დანიერესებულ საზოგადოებას მოეხსენება, რომ 1989 წლის ნოემბრიდან უნივერსიტეტის სტუდენტთა და მეცნიერ-თანამშრომელთა ჯგუფის ინიციატივით ჩამოყალიბებული საქართველოს ეროვნული თანხმობის ასოციაცია, რომლის ერთ-ერთი ძირითადი მიზანია საზოგადოებაში ისე-

თი მდგომარეობის მიღწევა, როცა საქართველოს მოსახლეობის სხვადასხვა ჯგუფი, ურთიერთპატივისცემით, თანხმობით და თანამშრომლობის იდეებით გამსჭვალული შეუდგება ერთიანი მიზნის განხორციელებას — საქართველოს სახელმწიფოებრივი ინტერესების პრაქტიკულ დაცვას.

დღეს ყოველგვარი კონფრონტაცია არა მარტო ლაფში სვრის ეროვნულ მოძრაობას, არამედ ლახვარს სცემს ქართულ სახელმწიფოებრივ ინტერესებს.

თუ ასე გაგრძელდა, ჩვენ გველის უაზრო, უპერსპექტივო კონფრონტაცია, ახალი ეთნოკონფლიქტები, ლიბანის აჩრდილი, ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის, დემოკრატიის იდეების მივიწყება, ხანგრძლივი პოლიტიკური და სოციალური აპათია.

ჩვენ კარგად გვესმის, რომ თანხმობის გზა ეკლავია. ყოველივე ამას სჭირდება დრო, მოთმინება და დიდი შრომა.

სიტუაციის განმუხტვის გრძელ გზაზე პირველ ნაბიჯად ეროვნული თანხმობის ასოციაცია გათავაზობს საზოგადოებრივი შეთანხმების პროექტს, რომელსაც საფუძვლად ვუდებთ იმის გაგებას, რომ ყოველი შეთანხმება შესაძლებელია მხოლოდ ერთმანეთთან ურთიერთდახმობის გზით.

პირველი კითხვა, რომელიც გავვიჩინებთ ხოლმე როცა კონფლიქტი წარმოიშობა, ეს არის: „რა არის კონფლიქტის მიზეზი“, მაგრამ არანაკლებ მნიშვნელოვანია მეორე კითხვა: „რა არის სადაო მოწინააღმდეგე მხარეებისათვის?“. ეს საშუალებას იძლევა განისაზღვროს მხარეების მოთხოვნილებათა და ფასეულობათა სისტემა. ქვემოთ მოტანილი ხელშეკრულება სწორედ იმის დეტალირებაა, რაც მომავალი თანხმობის ათვის წერტილი უნდა გახდეს.

საზოგადოებრივი შეთანხმება

1. საქართველოში მცხოვრები ყოველივე ადამიანის სიცოცხლისა და კეთილდღეობის დაცვა, მათი კულტურული და სულიერი განვითარება შესაძლებელია მხოლოდ სამოქალაქო მშვიდობის დროს.

სამოქალაქო მშვიდობად შეთანხმების მონაწილეებს მიანიჭთ საზოგადოებრივი ცნობიერების ისეთი მდგომარეობა, როცა მითლებულია ძალადობის ნებისმიერი ფორმა და ნებისმიერი სადაო საკითხის წყდება მშვიდობიანი გზით.

2. საქართველოში მცხოვრები ყველა ადამიანი განურჩევლად ეროვნული კუთვნილებისა, სოციალური წარმომავლობისა, მსოფლმხედველობისა და რელიგიური მრწამსისა უნდა ზრუნავდეს საქართველოს სახელმწიფოებრივ ინტერესებზე.

სახელმწიფო ინტერესებში შეთანხმების მონაწილენი გულისხმობენ: ერის არსებობას თავისუფალ და დამოუკიდებელ სახელმწიფოში, ეკონომიკისა და ეროვნული კეთილდღეობის ზრდის უზრუნველყოფას, სამხედრო საფრთხისა და სუვერენიტეტის ხელყოფის საფრთხის თავიდან აცილებას, მოკავშირეთა შეძენის საერთაშორისო არენაზე მომგებიანი მდგომარეობის მიღწევას.

3. შეთანხმების მონაწილენი საქართველოს აღორძინების, მისი მოქალაქეთა თავისუფალი განვითარებისა და ადამიანის უფლებათა პატივისცემის აუცილებელ პირობად მიიჩნევენ 1921 წელს ბოლშევიკური რუსეთის მიერ ანექსირებული დემოკრატიული სახელმწიფოს აღდგენას.

4. შეთანხმების მონაწილეთ მიანიჭთ, რომ საქართველო უნდა იყოს დამოუკიდებელ-სამართლებრივი, დემოკრატიული სახელმწიფო, რომლის კონსტიტუცია და კანონები დემყარება ადამიანის უფლებათა

დელარაციას, საყოველთაოდ მიღებულ ჰუმანურ პრინციპებს.

5. შეთანხმების მონაწილენი აღიარებენ ნებისმიერი ხასიათის კონფლიქტის თავიდან აცილების აუცილებლობას (როგორც სხვადასხვა საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ გაერთიანებას, ასევე სხვადასხვა სოციალურ და ეროვნულ ჯგუფებს შორის). კონფლიქტების შემთხვევაში კი აუცილებლად მივიჩნია სხვადასხვა მხარის პოზიციათა გათვალისწინებით, მივმართოთ მეთოდებს, რომელთა დახმარებითაც თავიდაც ავიცილოთ კონფლიქტთა გამწვავებას და მივაღო ისეთ გადაწყვეტილებამდე, რომელიც დაკმაყოფილებს „მხარეებს“. ამასთანავე, ყოველი კონფლიქტური სიტუაციის მონაწილენი უნდა გაითვალისწინოს საერთო ინტერესები საქართველოს მოსახლეობის, საქართლოს სახელმწიფოებრივი ინტერესები.

6. შეთანხმების მონაწილენი აღიარებენ ზმა თუ იმ საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაერთიანებისადმი, მათი წარმომადგენლებისადმი, ლიდერებისადმი მიყენებულ საჯარო შეურაცხყოფებს. „იარაღიების მიწება“ სახელს უტეხს მთლიანად ეროვნულ განმათავისუფლებელ მოძრაობას, საქართველოს თავისუფლების, დემოკრატიის იდეას და არ ემსახურება დასახული მიზნის ასრულებას.

აქედან გამომდინარე, ხელშეკრულების მონაწილენი აუცილებლად მიიჩნევენ ისეთ ურთიერთობის დამყარებას, რომელიც გამოირჩევიან პოლიტიკური ტაქტიკით.

7. შეთანხმების მონაწილეთა აზრით, მხოლოდ საქართველოს მოქალაქეთა ნება უნდა იყოს სახელმწიფო ძალაუფლების საფუძველი.

აქედან გამომდინარე, ხელშეკრულების მონაწილეთ მიანიჭთ, რომ საქართველოს მოსახლეობის, მოქალაქეთა ნება შეიძლება გამოიხატოს მხოლოდ დემოკრატიული, თავისუფალი, არაფალსიფიციური არჩევნების საშუალებით.

8. შეთანხმების მონაწილეთ კარგად ესმით, რომ ამჟამად საქართველოში მცხოვრებნი დაყოფილნი არიან საქართველოს სახელმწიფო დამოუკიდებლობის აღდგენისადმი დამოკიდებულების მიხედვით: ერთი ნაწილი მომხრეა და აქტიურად იბრძვის ამისათვის, მეორე, ყველაზე დიდი ნაწილი ინდიფერენტულია, ხოლო მესამე ნაწილი, — წინააღმდეგია.

ეროვნული მოძრაობის ერთ-ერთი ამოცანაა სწორედ ინდიფერენტული ნაწილის აქტიურ მებრძოლთა რიგებში ჩაყენება.

9. შეთანხმების მონაწილენი ხელავენ, რომ დემოკრატიული მოძრაობის აშკარა მოწინააღმდეგეთა მეცადინეობით საქართველოში მცხოვრებ ყველა ეროვნების წარმომადგენლებს გაუჩნდათ მომავლისადმი შიშისა და უიმედობის გრძობა, რაც საზიანოა სახელმწიფოებრივი თავისუფლების იდეისათვის. ამიტომ ხელშეკრულების მონაწილეთ მიანიჭთ, რომ ყველა ეროვნების წარმომადგენლებისათვის მტკიცე გარანტიების მიცემა შეუძლია ზემოთ აღნიშნული არჩევით ორგანოს და არა ცალკეულ პარტიებს, ორგანიზაციებსა თუ პიროვნებებს.

10. შეთანხმების მონაწილეთ აუცილებლად მიანიჭთ მოლაპარაკების დაწყება ყველა დანიერესებულ ძალთა შორის საქართველოს მომავალი სახელმწიფოებრივი მოწყობის შესახებ. ამასთანავე, აუცილებელია მოლაპარაკების დაწყება სხვადასხვა ეროვნების წარმომადგენელთა შორის მომავალი საქართველოს მოქალაქეთა ეროვნული უფლებების შესახებ.

იმ პიროვნებებსა და საზოგადოებრივ პოლიტიკურ ორგანიზაციებს, რომლებსაც სურთ შემოუერთდნენ ჩვენს ხელშეკრულებას, ვთხოვთ მოგვმართონ შემდეგ მისამართზე — **დავით აღმაშენებლის პარტისაპტი № 108, ტელეფონები: 95-15-52, 96-15-14, 23-27-49.**

საქართველოს ეროვნული თანხმობის ასოციაციის გამგეობის სახელით:

**მერაბ შაბარაძე,
მალხაზ რამიშვილი,
ალექსანდრე რუსეცი.**

უკრადუნა!

МОСКОВСКИЕ НОВОСТИ

ЛЕГЧЕ СКАЗАТЬ, ЧЕМ БЫТЬ УСЛЫШАНЫМ

წელს ჩრდილოდასახლოეთა თვისუფალი საქართველო გახდება — „საქართველო“ ზეგონი.

ამ გაზეთზე ხელმოწერის გაფორმება შეიძლება „სოიუზპრესის“ განყოფილებაში.

გაზეთის ინდექსია 50080
წლიური ხელმოწერის შედეგით თანხა 24 მანეთი, ნახევარწლიური — 12 მანეთი. საცალო ვაჭრობაში ერთი ნომრის ფასია 60 კაპიკი.

ხელმოწერის საშუალებად!

დაიწყო ხელმოწერის მიღება 1991 წლისათვის ცენტრალურ და რესპუბლიკურ ქურონალ-გაზეთებზე.

ხელმოწერა მიიღება „სოიუზპრესის“ სააგენტოებში (განყოფილებებში), ხელმოწერის მიმღებ პუნქტებში, პრესის საზოგადოებრივ გამავრცელებლებთან სამუშაო, სწავლის, ან საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით, აგრეთვე, კავშირ-გაბმულობის განყოფილებებსა და თბილისის ფოსტაშიც.

ხელმოწერა 1991 წლის იანვრიდან ჩაბარებით იწარმოებს 31 ოქტომბრამდე.

მეცნიერულ-ტექნიკური ინფორმაციის ორგანიზაცია გამოცემებზე ხელმოწერის დაწყება განიზაზღვრა ა. წ. 15 სექტემბრიდან, ხოლო საზღვარგარეთის ქურონალ-გაზეთებზე — 1 ოქტომბრიდან.

პრესის ვაჭრობის რესპუბლიკური საწარმოო პარტიანება „სოიუზპრესი“

1990 წლის 26 აგვისტოს ქართველობა

კიდევ ერთი დარტყმა გვიემთ — ცნობილი გახდა აფხაზეთის ასრ უმალესი საბჭოს წინა დღის სესიის გადაწყვეტილება საქართველოდან აფხაზეთის განდგომის იურიდიული დოკუმენტის შექმნის შესახებ. მართალია, საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმმა აფხაზეთის ეს დოკუმენტები გააუქმა, მაგრამ ამით მხოლოდ უკვე შემდგარ ფაქტზე მოხდა რეაგირება, თვით ფაქტის მომუფყებასა და განვითარებაზე კი გავლენა ვერაინ მოახდინა — ვერც აფხაზეთში მცხოვრებმა დიდი ოდენობის ქართველობამ, ვერც ეროვნულმა მოძრაობამ და ვერც საქართველოს ოფიციალურმა ხელისუფლებამ.

ეს პირველი შემთხვევა როდია, რომ ჩვენ მოვლენების კუდში მივიჩნაჩალებთ: მოხდება რამე და მასზე მეტი ვახდენთ რეაგირებას, თვით მოვლენების განვითარებას კი ვერა ვფლობთ. ასე იყო ქვემო ქართლში ე. წ. სამხრეთ ოსეთში და თვით აფხაზეთშიც. ხოლო მომხდარ ფაქტზე რეაგირება იგივეა, რაც უკან მიდევნებულს ლამაზი, რომელიც მგზავს გზას ვერ უნათებს. რად გვემართება ასე, ერთს საქართველოს, როგორც სახელმწიფოს, არ უნდა გაანჩნდეს მართვის ისეთი სტრუქტურა, რომლის მეშვეობითაც მმართველობა საზოგადოებრივ ვითარებას წარმართავდა და სწორ კალაბრტში მოაქცევდა? ან ჩვენი ეროვნული მოძრაობა რატომ წინ არ უსწრებს მოვლენებს და ფაქტებს რეაგირებისა და მასზე რეაგირების როლს სჭერდება? ან რას ვაკეთებთ ჩვენ, ქართველი საზოგადოებრიობა, რომ მხოლოდ მომხდარი ხანძრების გამო ვიშვიშებთ, ხოლო თვით ხანძრის თავიდან აცილებას ვერ ვახერხებთ, საამის-

ოღ თითქმის არაფერს ვაკეთებთ

ანდა ჩვენი ღონისძიებანი უმწეო და უშედეგოა? რატომ, რატომ, რატომ? ეს კითხვები დაფიქრებას და პასუხებს მოითხოვს. ერთი რამ ცხადზე უცხადესია: კარგი არაფერი გვკისრს, ჩვენი საქმე ცუდადია. ნებისმიერი ძალა, დიდი იქნება ის თუ პატარა, ჩვენ არა თუ გვაკადრებს და გვიბედავს არა, მაგრამ ახლა მთავარია იმაზე ფიქრი, თუ ამჟამინდელ ჩვენს ვაპირს რა წამალი მოვუძებნოთ, რათა, საქმე იმ დაეაყვინო, რომ ყველა ჩვენ არ გვიჩაქუნოს თავში. ნუ შევეჩვივით დაჩაგრულისა და დათრგუნულის მდგომარეობას, ჩვენში უნდა გავაღვიძოთ თავმოყვარეობისა და ღირსების გრძობა, რაც თითოეულ ადამიანს და ახალგაზრდას აქვს.

მოვლენების კუდში

რაც მოესურვება, არამედ თავის ქუაზეც გვათამაშებს. ეს ჩვენი სისუსტის ერთი მთავარი ნიშანია. წინათ, როცა საქართველო საქართველობდა, ვინმე თავს თუ წამოყოფდა და განდგომას მოისურვებდა, ან საქართველოს მთლიანობას ავად თუ შეზღავდა, ქართველი ხელისუფალნი მყისვე ზომებს იღებდნენ და მათს ავ განზრახვას ჩანასახშივე ბოლის მოუღებდნენ. ასე ხდებოდა არა მარტო დავით აღმაშენებლისა და თამარის ეპოქაში, არამედ მერვე — გიორგი ბრწყინვალისა და ერეკლეს დროსაც. მეტის თქმის შეიძლება: წინათ, როცა საქართველო საქართველობდა, ქვეყნის ხელისუფალთ ძალეში ისე ჰყავდათ განლაგებული სახელმწიფოს ტერიტორიის ყველა წერტილი, საქმე ისე ჰქონდათ დაყენებული, რომ იშვიათად თუ ვინმე გაბედავდა ავის განზრახვას და ჩადენას. ეს იმიტომ ხდებოდა, რომ სახელმწიფო დამოუკიდებელი იყო, მას მართვის სრულყოფილი ინტერესები და სტრუქტურები ჰქონდა, ხელისუფლებას ძალაც შესწევდა და სიბრძნე-გონიერებაც არ აკლდა. აღნიშნულის გახსენება ზედმეტი

არაა, მაგრამ ახლა მთავარია იმაზე ფიქრი

თუ ამჟამინდელ ჩვენს ვაპირს რა წამალი მოვუძებნოთ, რათა, საქმე იმ დაეაყვინო, რომ ყველა ჩვენ არ გვიჩაქუნოს თავში. ნუ შევეჩვივით დაჩაგრულისა და დათრგუნულის მდგომარეობას, ჩვენში უნდა გავაღვიძოთ თავმოყვარეობისა და ღირსების გრძობა, რაც თითოეულ ადამიანს და ახალგაზრდას აქვს.

დღევანდელი საქართველოს ყველა პოლიტიკური პარტია

ვისაც საქართველოსათვის სიკეთე სწავია, დანიერესებულ უნდა იყოს სწავლულ კაცთა საკრებულოს არსებობით, რადგან პარტიები მისგან მიიღებენ საკირო რეკომენდაციებს, რჩევას, მოსაზრებებს. თუ ასეთი საკრებულო იმოქმედებს, მაშინ უიქველად დაიძებნება ბე-

მდენად გამართლებულია მათი ასეთი მოქმედება?

ზომ ზრ ჯობდა, ისინი დასწრებოდნენ სესიას და ეკამათათ ამ დოკუმენტების სამართლიანობაზე? გარდა ამისა, და რაც მთავარია, როგორ მოხდა, რომ აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მოსახლეობის 18%-იან აფხაზობას უმალეს საბჭოში დეპუტატთა უმრავლესობა ყავს, ხოლო 45%-იან ქართველობას კი დეპუტატთა უმცირესობა? ვინ და რატომ ჩაიდინა ასეთი უსამართლობა? გარდა ამისა, აფხაზეთში მცხოვრებ სხვა ეროვნებასაც ხომ მყავთ დეპუტატთა გარკვეული რაოდენობა და ნუთუ მათაც უსამართლო გადაწყვეტილებებს დაუპირეს მხარი? ამდაგვარი კითხვაზე ვერა, საჭიროა მათზე დაფიქრება და პასუხის დამებნა. საჭიროა პრობლემათა ღრმა ანალიზი, მათი მასშტაბური შეფასება და გამოსავლის დაძებნა.

ღრმა ჩართვლობად დაძლიოს სისუსტე, რომელიც მას ღრღინს და ღუპავს. საჭიროა შევიმუშაოთ ისეთი სტრატეგია, რომელიც თავიდან ავაცილებს მოვლენებს კუდში ჩანჩალს და შექმნის ისეთ ვითარებას, როცა მომხდარი ფაქტები კი არ განაპირობებენ ჩვენს მოქმედებას, არამედ ჩვენი მოქმედება წარმართავს ფაქტების მოხდენას. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, სიტუაციას ჩვენ უნდა ვფლობდეთ და არა პირუტყვი. გავიხსენოთ ანანური ჰემიპარტიკა, რომ ნებისმიერი კუდში ჩანჩალი სასი-რცხვილოცაა და საზიანოც.

გავუფრთხილდეთ ქართველთა ეროვნულ ღირსებას, ეს ჩვენი მოვალეობაა.

ბარბელ კვანცილაშვილი
28 აპრილი, 1990 წ.
თბილისი.

1990 წლის 31 აგვისტოს თბილისში ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტიის შტაბ-ბინაში გაიმართა პარტიის საგანგებო შეკრება, რომლის მუშაობაშიც მონაწილეობას იღებდნენ თბილისის, მცხეთის, ქსნის ხეობის, გორის, ხაშურის, გარდაბნის, თეთრიწყაროს, რუსთავის, საგარეჯოს, გურჯაანის, თელავის, ანაბურის, სიღნაღის, წითელწყაროს, ქუთაისის, ვანის, ბაღდადის, წყალტუბოს, თერჯოლის, წარაგაულის, ჭიათურის, საჩხერის, მარტვილის, სენაკის, ზუგდიდის, ჯვარის, გალის, ოზურგეთის, ლანჩხუთის, ჩოხატაურის, ბათუმის, ქობულეთის, ფოთისა და სოხუმის პარტიული ორგანიზაციების წარმომადგენლები. საგანგებო შეკრების დღის წესრიგი მოიცავდა შემდეგ — საკითხებს:

1. საქართველოს ეროვნული კონგრესის არჩევნები;
2. საყოველთაო ეროვნული დამოუკიდებლობის იდეის პროპაგანდა და მისი განხორციელების სტრატეგიული მექანიზმების შექმნა;
3. პარტიის ორგანიზაციული და სტრატეგიული პრობლემების მოგვარება.

ძირითადი მოხსენებით გამოვიდა ირაკლი წერეთელი. მან აღნიშნა, რომ საქართველოს ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობას მთლიანად ეტანება ბრძოლა უხდებელი უღირსად კრიტიკულ პერიოდში. განხილვებში, პოზიციითა, პლატფორმითა სიჭრელემ და ახრთა მკვეთრმა დაპირისპირებამ გარკვეულწილად დააბნია ხალხი, საზოგადოების მნიშვნელოვან ნაწილში სამწუხაროდ გაიმარჯვა უზენაესი საბჭოს იდეამ. ერთპირობის დამატული ურთიერთობის მოგვარებას ჭფუნაშეთისა და შიდა პარტიული თავი ვერ მოება, ქაოსმა, დანაშაულებებმა და არეულობებმა იძულებული გააკეთა ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტიის შტაბ-ბინაში გაიმართა პარტიის საგანგებო შეკრება, რომლის მუშაობაშიც მონაწილეობას იღებდნენ თბილისის, მცხეთის, ქსნის ხეობის, გორის, ხაშურის, გარდაბნის, თეთრიწყაროს, რუსთავის, საგარეჯოს, გურჯაანის, თელავის, ანაბურის, სიღნაღის, წითელწყაროს, ქუთაისის, ვანის, ბაღდადის, წყალტუბოს, თერჯოლის, წარაგაულის, ჭიათურის, საჩხერის, მარტვილის, სენაკის, ზუგდიდის, ჯვარის, გალის, ოზურგეთის, ლანჩხუთის, ჩოხატაურის, ბათუმის, ქობულეთის, ფოთისა და სოხუმის პარტიული ორგანიზაციების წარმომადგენლები. საგანგებო შეკრების დღის წესრიგი მოიცავდა შემდეგ — საკითხებს:

1990 წლის 30 სექტემბერი საქართველოს ეროვნული კონგრესის არჩევნების დღეა საქართველოს ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტიის საგანგებო შეკრება

ერა საზოგადოებრივ ცხოვრებაში, სომხეთ-აზერბაიჯანის შეურთებელმა კონფრონტაციამ გარკვეული საშიშროება მიიტანა შეუქმნა საქართველოს, გადაუჭრელი უმნიშვნელოვანესი ეკოლოგიური, დემოგრაფიული და სოციალური საკითხები. მდგომარეობას ამძიმებს ის, რომ ესოდენ კრიტიკულ ვითარებაში, ერთპირობის უქონლობის გამო, ეროვნული მოძრაობა დღესდღეობით ვეღარ წარმოადგენს ისეთ მნიშვნელოვან ძალას, როგორც იყო იგი 1989 წლის აპრილის გამოსვლებიდან 1990 წლის გაზაფხულამდე. ირაკლი წერეთლის განცხადებით თანახმად, ეროვნული მოძრაობის შეფერხების მთავარი მიზეზი იყო ეროვნული ფორუმის დან რიგი პირებისა და ორგანიზაციების თვითნებური გასვლა, რასაც შედეგად მოჰყვა 1990 წლის 13-15 მარტის საგანგებო კონფერენციის შემდეგ გაერთიანებული და გაძლიერებული ეროვნული მოძრაობის მუხაზე გახლეჩა და მას შემდეგ შექმნილი მძიმე მდგომარეობის გამოსწორება ვერ შეძლო ისეთი გრანდიოზული მნიშვნელობის მქონე მოვლენამაც კი, როგორც იყო საქართველოს ეროვნული ყრილობა. მაგრამ როგორი მძიმეც არ უნდა იყოს საქართველოში დღეს შექმნილი სიტუაცია,

ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტიას, როგორც განმათავისუფლებელი მოძრაობის ერთ-ერთ სტიმულატორსა და უძლიერეს პოლიტიკურ ერთეულს, არა იქნეს უკან დახევვის, თავისი შეურთებელი ბრძოლის ძირითადი სტრატეგიული ხაზიდან გადახვევის უფლება. საგანგებო არაფერია. რაც ხდება საქართველოში, არის საზოგადოებრივ-პოლიტიკური მოძრაობის განვითარების ლოგიკური შედეგი. მკვეთრ კონტრასტებსა და დაპირისპირებებში წრთობას განიცდის შეურთებელი ოპოზიციის პრინციპებზე აგებული ნამდვილი განმათავისუფლებელი მოძრაობა. სწორედ ამიტომ საქართველოს ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტიამ თანმიმდევრულად, მიზანდასახულად უნდა იაროს წინ თავისი პროგრამული პრინციპებიდან გამომდინარე და, მოამზადოს და განხორციელოს საყოველთაო ეროვნული დამოუკიდებლობა. მომხსენებელმა აღნიშნა, რომ ეროვნული მოძრაობის აღმავლობისათვის განუზომელი მნიშვნელობა ენიჭება საქართველოს ეროვნული კონგრესის არჩევნების წარმატებით ჩატარებას. ეროვნულმა მოძრაობამ კარგად უნდა აუხსნას ხალხს კონგრესის არჩევნების დიდი მნიშვნელობა. ირაკლი წერეთელმა

ისაუბრა აგრეთვე საყოველთაო ეროვნული დამოუკიდებლობის მომზადებისა და განხორციელების მექანიზმების შექმნისა და პარტიის შიგნით არსებული პრობლემების ირგვლივ.

შეკრებაზე სიტყვებით გამოვიდნენ თეიმურაზ სუმბათაშვილი, თორნიკე ფიფია, ულან შელია, ზურაბ ზანგურაშვილი, უთაშვილი კალანდაძე, ტარიელ მახარაძე, გონა ლენინაშვილი, ანზორ სეფრაშვილი, ვალერი კალანდარიშვილი, შველდ ვოგიაშვილი, მამუკა ჭაჭაია და სხვები. მოსმენილ იქნა ინფორმაცია ქსნის ხეობაში შექმნილი მდგომარეობის შესახებ. გადაწყდა, რომ ახალგაზრდა ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტიის ფილიალმა მხარი დაუჭიროს აქციას, რომელიც ითვალისწინებს ახალგაზრდის ადმინისტრაციულ დაქვემდებარებას პირდაპირ თბილისისადმი. რაც შეეხება მოთხოვნას ახალგაზრდის ე. წ. სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქთან გამოყოფის შესახებ, პარტიამ მოთხოვნა ჩათვალა აბსურდულად, გამომდინარე იქიდან, რომ შეურთებელი ოპოზიციის საქართველოს ტერიტორიაზე საერთოდ არ ცნობს ავტონომიური ერთეულების არსებობის კანონიერებას, ისევე, როგორც არ ცნობს საქართველოს სსრ-დ ყო-

ფნის კანონიერებას და ეგრეთწოდებულ ავტონომიებთან დაკავშირებული ნებისმიერი პრობლემა უნდა გადაწყდეს უმთავრესად დამოუკიდებლობის აღდგენის შემდგომ.

გადაწყდა რაიონული ორგანიზაციების რეგიონალური ორგანიზაციებზე გაერთიანება შემდეგი თანმიმდევრობით:

1. მცხეთა — თბილისი;
2. შიდა ქართლის — ახალგორი;
3. ქვემო ქართლის — რუსთავი, გარდაბანი, თეთრიწყარო;
4. კახეთის — საგარეჯო, გურჯაანი, თელავი;
5. ჰერეთი — სიღნაღი, წითელწყარო;
6. იმერეთი — ქუთაისი, წყალტუბო, ტყიბული, ვანი, ბაღდადი, თერჯოლი, წარაგაულო, საჩხერე, ჭიათურა, თინი;
7. ურბისის — მარტვილი, სენაკი, ზუგდიდი, ჯვარი, გალი;
8. გურია-აჭარის — ჩოხატაური, ლანჩხუთი, ოზურგეთი, ქობულეთი ბათუმი.

მოხდა საკოორდინაციო საბჭოს, საორგანიზაციო კომიტეტის, სარედაქციო კოლეგიისა და სოციალური პრობლემათა სამსახურის რეორგანიზაცია. გადაწყდა, ყოველ შემთხვევაში, საომოს ექვს საათზე პარტიის გაფართოებული კრების მოწვევა, სადაც დასწრება სავალდებულოა პარტიის რეგიონალური ორგანიზაციების წარმომადგენლებისა და მცხეთა-თბილისის რეგიონალური ორგანიზაციაში შემაჯავლი ყველა პირველადი, ორგანიზაციებისათვის.

საქართველოს ეროვნული კონგრესის არჩევნების შესახებ აგიტაცია-პროპაგანდის გაწევის მიზნით, დიაგნოზი გასვლელი საქართველოს სხვადასხვა რაიონებში.

გაპრტიანებული პრესის ორგანიზაციის, გაპრტიანებული პრესის ორგანიზაციის შემგარულ პიპანს გატონ კამეარ პრეს დე კეულიარს

მოგმართავთ 25 საუკუნოვანი სახელმწიფოებრიობის ისტორიის მქონე ქვეყნის — საქართველოს ეროვნული მოძრაობის საკოორდინაციო ცენტრის სახელით.

ბედის უკუღმართობამ უძველესი კულტურის მქონე ეს პატარა ქვეყანა, თავის 5,5 მილიონი მოსახლეობით საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირად წოდებული იმპერიის ფარგლებში მოაქცია, 1921 წლის თებერვალში, ერთა ლიგის მიერ აღიარებული საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა შეიარაღებული აგრესიის ინტერვენციის გზით ოკუპირებულ იქნა ბოლშევიკური რუსეთის მიერ, რასაც, მრავალ ისტორიულ დოკუმენტთან ერთად, ადასტურებს საქართველოს ე. წ. საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს 1990 წლის 9 მარტისა და 20 ივნისის დადგენილებები.

მოგახსენებთ, რომ საქართველოში, დღესდღეობით დაპყრობისა, მთელი განვლილი 69 წლის მანძილზე არ შეწყვეტილა ბრძოლა დაკარგული სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენისათვის.

სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენა — ქართველი ერის ნება!

საქართველოს ეროვნული მოძრაობის საკოორდინაციო ცენტრს,

რომელშიც გაერთიანებულია 40-ზე მეტი პოლიტიკური პარტია და საზოგადოებრივი ორგანიზაცია, მიანია, რომ კრემლთან არსებული მკვეთრი დაპირისპირების პირობებში, ვითარების შემდგომი გამწვავების თავიდან აცილების მიზნით, აუცილებელია შეიქმნას დემოკრატიული მექანიზმი, რომელიც უფლებამოსილი იქნება გამოხატოს ერის ნება საერთაშორისო სამართლის წინაშე.

ხსენებული მიზნის განხორციელებისათვის, საქართველოს ეროვნული მოძრაობის საკოორდინაციო ცენტრს განზრახული აქვს ამა წლის 30 სექტემბერს მოაწყოს ერის ნების გამოხატველი ორგანოს — ეროვნული კონგრესის — არჩევნები საყოველთაო, პირდაპირი, ფარული კენჭისყრით. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ეროვნულ კონგრესს არ ექნება პრეტენზია ხელისუფლებაზე, რადგან ამგვარი რამ ოკუპაციისა და შეიარაღებული აგრესიის ქვეშ ყოფნის პირობებში აბსურდულ მიგვაჩნია.

ვინაიდან 1990 წლის 23-25 მაისს, გამართული ეროვნული ყრილობის მიერ დამტკიცებული საარჩევნო კანონის მიხედვით მოსახლეობის აბსოლუტური უმრავლესობით არჩეული საქართველოს ეროვნული კონგრესი იქნება ის ორგანო, რომელიც საერთაშორისო დონეზე წარმოადგენს

ქართველი ერის ნებას, აუცილებლად მიგვაჩნია, რომ 30 სექტემბრის არჩევნებზე დაწესდეს საერთაშორისო ზედამხედველობა.

ზემოთქმულიდან გამომდინარე, მოგმართავთ თხოვნით, მოავლინოთ თქვენი ექსპერტები, რათა ქართველი ერისათვის სასიცოცხლო მნიშვნელობის მქონე ორგანოს არჩევნები, რომელიც ჩატარდება საერთაშორისო სამართლის ნორმებზე გათვალისწინებული ყველა წესის დაცვით, დაეჭვმდებაროს მკაცრ და ამავე დროს ობიექტურ კონტროლს, რაც იქნება გარანტი შემდგომი, მოსალოდნელი გართულებების თავიდან აცილებისა.

ეროვნული კონგრესის. ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე, აკადემიკოსი
მიხაბ ალექსიძე,

ეროვნულ-დემოკრატიული და დემოკრატიული პარტიების საარჩევნო ბლოკის თავმჯდომარე
გიორგი ზანტაძი,

ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტიისა და წმინდა ილია მართლის საზოგადოების საარჩევნო ბლოკის თავმჯდომარე
ირაკლი წარეთელი,

საარჩევნო ბლოკი „დემოკრატიული საქართველოს“ სახელით
გურამ ბერიშვილი,

მიმართვა მიღებულია საკოორდინაციო ცენტრის ხელმოწერით.
ხელმოწმის თავმჯდომარე
გიორგი კობახიძე.

4 სექტემბერი, 1990 წელი.

ამავე შინაარსის მიმართებით გაეგვანათ ამერიკის შეერთებული შტატების კონგრესის ორივე პალატას და ევროპარლამენტს.

ჩვენი ნარკვიანება

ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია უხუცესი პოლიტიკური ორგანიზაციაა.

პარტიის პირველი ყრილობა გაიმართა 1917 წლის ივნისში. ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის პირველი თავმჯდომარე იყო სპირიდონ კელდია.

დამოუკიდებლობის პერიოდში ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია გახლდათ საპარლამენტო პარტია, ხოლო ოკუპაციის შემდეგ სწორედ ეროვნულ-დემოკრატიულმა წამოიწყეს შეიარაღებული ბრძოლა დამპყრობლების წინააღმდეგ.

1924 წლის აჯანყებაში ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია მონაწილეობას უხდებოდა. აჯანყების ჩახშობის შემდეგ პარტიამ საქართველოს ტერიტორიაზე შეწყვიტა არსებობა: ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია დიდი ნაწილი ფიზიკურად განადგურეს, მცირე ნაწილი კი საზღვარგარეთ აგრძელებდა მოღვაწეობას.

1981 წელს მოხდა ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის რესტავრირება თბილისში, ხოლო 1983 წელს შედგა პირველი პარტიული დოკუმენტი.

1988 წლის ნოემბრის აქციის ორგანიზატორები ეროვნულ-დემოკრატიული იყვნენ. სწორედ ამ აქციის შემდეგ მიიღო ჩვენმა ეროვნულმა მოძრაობამ ასეთი მასშტაბები.

1989 წლის 9 აპრილის ტრაგიდიის შემდგომ ექვსი დაპატიმრებულიდან, სამი ეროვნულ-დემოკრატიული იყო (გიორგი ჭანტურია, ვანო ხუბუნიანი, ირინა სარიშვილი), რითაც ხელისუფლებამ კიდევ ერთხელ გაუსვა ხაზი იმ მზეს, რაც მას ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის მიმართ გააჩნდა.

ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის (აღდგენის) დამფუძნებელი ყრილობა გაიმართა თბილისში, 1988 წლის ნოემბერ-დეკემბერში. პარტიის მთლიანი ყრილობა (კონგრესი) გაიმართა 1989 წლის 25-26 ნოემბერს. ყრილობებზე დამტკიცდა მთავარი კომიტეტის შემადგენლობა, მიღებულ იქნა პროგრამა-წესდებ.

ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის მთავარი კომიტეტი:

თავმჯდომარე — გიორგი ჭანტურია, ელბას წევრი 1981 წლიდან;

პოლიტიკური მდივანი — მამუკა გიორგაძე, ელბას წევრი 1981 წლიდან;

პარტიის მდივანი — გურამ ჩახვიძე, ელბას წევრი 1981 წლიდან;

პრეს-მდივანი — ირინა სარიშვილი, ელბას წევრი 1988 წლიდან;

საზღვარგარეთის ბიუროს მდივანი — თენგიზ გულაია, ელბას წევრი 1988 წლიდან;

ვანო ხუბუნიანიშვილი — ელბას წევრი 1987 წლიდან;

გიორგი ახალია — ელბას წევრი 1988 წლიდან;

დავით კვარაცხელია — ელბას წევრი 1982 წლიდან.

ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის III ყრილობა გაიმართა 1990 წლის ნოემბერში.

ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია და საქართველოს დემოკრატიული პარტია ერთიანი საარჩევნო ბლოკით გადიან ეროვნული კონგრესის არჩევნებზე.

ახალგაზრდა იუვერული

ახალგაზრდა იუვერული

1990 წლის 27 აგვისტოს შედგა მრავალი მაგიდის საგანგებო სესიონი...

მრავალი მაგიდის შეხვედრას დაესწრნენ შემდეგი დაწესებულებების წარმომადგენლები: 1. თ. ნარმაია...

შეხვედრას უძღვებოდა სრულიად საქართველოს პელისონის კავშირისა და წმინდა ილია მართლის საზოგადოების თავმჯდომარე ბატონი ზვიად გამსახურდია...

აპარატურის უზრუნველყოფის გამო, ვერ ატარებდნენ შემოხვედრას, რომელიც...

ეროვნული რეპრეზენტაცია

ოს რადიონუკლიდებით დაბინძურებულმა პროდუქციამ, როგორც ეს მოხდა ამჟამინდელი მარტისა და აპრილის თვეში...

რესპუბლიკის მთავარმა სახელმწიფო სანიტარულმა სამსახურმა ექიმმა ბატონმა ი. ფალავამ აღნიშნა, რომ უკანასკნელ დროში...

ლობის საკავშირო ბარბაროსულ ნორმატივებს. მხოლოდ 1990 წლის აპრილის თვეში...

ქ. თბილისის საქალაქო სახელმწიფო უნივერსიტეტის მთავარმა ექიმმა ბატონმა დ. გაგუამ აღნიშნა, რომ არანაკლებ მნიშვნელობის პრობლემა უნიტარული და უნიტარული პროდუქტებით...

ლაქი აღმასკომის სხდომაზე, გაურკვეველი მიზეზების გამო საკითხი ორივეჯერ მოხსნა განხილვისაგან...

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამოცემებით ბირთვული ფიზიკის უმცროსი მეცნიერი მუსაბეგოვიძე მ. სიხარულით აღნიშნა, რომ საჭიროა პერსონალურად ავტოს პასუხი სახელმწიფო სანიტარულ სამსახურის განხილვის მიზნით...

მცენარეთა დაცვის ინსტიტუტის დირექტორის მოადგილე ბატონმა ი. ნარმაიამ აღნიშნა, რომ საზოგადოების ქვეყნები პროდუქციის მოსავლიანობის გაზრდის მიზნით...

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამოცემებით ბირთვული ფიზიკის უმცროსი მეცნიერი მუსაბეგოვიძე მ. სიხარულით აღნიშნა, რომ საჭიროა პერსონალურად ავტოს პასუხი სახელმწიფო სანიტარულ სამსახურის განხილვის მიზნით...

ლურად დატვირთვის მიზნით. რესპუბლიკის სახელმწიფო სანიტარულ სამსახურის ექიმმა ბატონმა ს. კირთაძემ აღნიშნა, რომ სხვადასხვა ნივთიერებების ნორმირების საკითხი მთლიანად ხელში აქვს აღებული საკავშირო ს/კ ინსტიტუტებს...

განსაკუთრებული შეფოთება გამოითქვამს ბავშვთა სარეაბილიტაციო ცენტრის უზოსა და არსენალის მიმდებარე ტერიტორიის რადიაციული ნივთიერება ცეზიუმ-137-ით დაბინძურების თავიდან აცილების მიზნით...

საქართველოს ინფორმაციის დამოუკიდებელი სააგენტო "მაცნე" 8 აგვისტო, 1990 წ.

კომუნალური

საპარტიზო ახალგაზრდობის საერთაშორისო თანამშრომლობის კომიტეტი არც თუ ისე დიდი ხნის წინათ შეიქმნა...

ამჟამად კი შედგა ამ კომიტეტის ოფიციალური საქმიანობის დასაწყისი...

ჩვენი ახალი მეგობრები

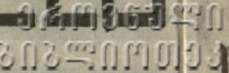
თბილისი ყველა სფეროში. ეს ორგანიზაცია ადრე არსებობდა კომპარტიის ცეკასთან, მაგრამ ამა წლის მაისში ჩავატარეთ კონფერენცია...

რდულ ორგანიზაციასთან გამზადდება სესიის ნაციონალიზმის თემაზე; ასევე გადაწყვეტილია ახალგაზრდა არქიტექტორების გაცემა...

ქ. დილინგენის ახალგაზრდა კათოლიკური ორგანიზაციის ემბლემა.

ბებია მოლოდინს ასჯერს გადაეკარბა... მარტინ ბრუნი, დილინგენის ახალგაზრდა კათოლიკეთა ორგანიზაციის წევრი, ევროპისთვის...

გაზეთი „აფსნი ქაფსი“
1990 წლის 26 ივნისის
№ 120 სარედაქციო
ნომერი „პარდაქმისი
გზა იოლი არ არის“
(თარგმანი)

როგორც ცნობილია და როგორც საქართველოში დადგინეს, იქ 1921 წელს საბჭოთა ხელისუფლების დამყარება არასწორი მოვლენაა. წითელმა არმიამ იარაღით, ძალით მოაშოო საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა და საბჭოთა ხელისუფლება დაამყარა. ამის გამო საქართველო იძულებით, იარაღის გამოყენებით იყო ანექსირებული. ჩვენ არ ვმისჯვართ იმაზე, თუ რამდენად მართალია ეს. ოღონდ რაკი სიტყვა ანექსია იქნა ნაშარი, აქ პირდაპირ უნდა ითქვას, თუ ვინ იყო მართლა ანექსირებული. როგორც ცნობილია, 1918 წლის 7 აპრილიდან 17 მაისამდე აფხაზეთში საბჭოთა ხელისუფლება იყო დამყარებული. იმ დროს საბჭოთა ხელისუფლება ამიერკავკასიაში მხოლოდ ორგან — ბაქოსა და აფხაზეთში — იყო გამოცხადებული. მენშევიკური საქართველოს არმია საბჭოთა აფხაზეთს თავს დარსხა და სისხლით დააბო საბჭოთა ხელისუფლება. ერთი სიტყვით, თუ ისე ვიტყვით, როგორც ეს ისტორიულად მოხდა, აფხაზეთს ანექსია უყვეს. ამითვე დაამტკიცეს (მენშევიკებმა — თ. გ.) თითქოს (აფხაზეთი) საქართველოს ნაწილია. თუ ისტორიულ სიმართლედ ვილაპარაკებთ, აფხაზეთი საქართველოს ნაწილი არასოდეს ყოფილა. ეს რომ ასეა, გვიჩვენებს ის, რომ თუ საქართველო რუსეთს ცალკე შეუერთდა, აფხაზეთი რუსეთს 1810 წელს შეუერთდა. რაკი ასეა, სწორი არ არის აფხაზეთის საქართველოს შემადგენლობაში ყოფნა, ამას ისტორიულად არავითარი გამართლება არ აქვს. შემთხვევითი არ არის, რომ როცა აფხაზეთში საბჭოთა ხელისუფლება დამყარდა, აფხაზეთი მოკავშირე რესპუბლიკად იქცა, ხოლო შემდეგ, ათი წლის განმავლობაში, 1931 წლამდე აფხაზეთისა და საქართველოს შორის დადებული ხელშეკრულების მიხედვით აფხაზეთი იყო სსრ.

კომენტარი

აქ თითქმის ყოველი წინადადება სრული სიცრუე ან ნახევარსიმართლეა. მივყავთ თავიდან:

1. პირველივე წინადადება ისეა აგებული, რომ სიტყვები „საქართველო“ და „იქ“ მითხველს არწმუნებს — საქართველო არ გულისხმობს აფხაზეთს. გაზეთის რედაქციამ „დიდი პატრიოტული“ საქმე გააკეთა, აფხაზეთი გამოყო საქართველოსაგან.
2. 1918 წლის 7 აპრილიდან 17 მაისამდე აფხაზეთში ბოლშევიკთა ხაზმდრო ჩარევით დამყარდა საბჭოთა ხელისუფლება. იმ წლის 11 თებერვალს ბათუმში, 20-23 თებერვალს კი ქუთაისში ჩატარდა დასავლეთ საქართველოს ბოლშევიკთა კონფერენცია, სადაც გადაწყ-

და შეიარაღებული აჯანყების დაწყება. თებერვლის შუა რიცხვებში სოხუმში სტადეს აჯანყება, რასაც ხელი შეუწყო ქალაქში ტრაპიზონიდან მომავალი რუსული სამხედრო გემების შემოსვლამ. აფხაზეთში შექმნილი სამხედრო-რევოლუციური კომიტეტი ე. ეშმას მეთაურობით აცხადებდა, რომ ვინც წინააღმდეგობას გასწევდა, «...будет предан военно-революционному суду». თებერვლის აქცია ბოლშევიკებს ჩა-

დრო დახმარებას სთხოვდა. კერძოდ, იგი იხვეწებოდა, მიეცათ განკარგულება ნოვოროსისკში მყოფი შავი ზღვის ფლოტის სარდალის საბოლინისათვის, სამხედრო გემები დაეზღვიან სოხუმში. 16 მაისს საბოლინისათვის გასაგზავნი დეპუტის პროექტში ლენინი გაოცებული წერდა: «...Предписываем Вам немедленно вооружить ряд наших торговых судов... дви-

ვიკას მივყავთ, მაშინ საქართველო მხოლოდ ქართლ-კახეთი ყოფილა, რაკი იგი ყველაზე ადრე, 1801 წელს დაიპყრო რუსეთმა, სხვა მხარეები კი მოგვიანებით. მაგალითად, საქართველო აღარ ყოფილა სამეგრელო, რაკი იგი 1801 წელს კი არა, 1803 წელს დაიპყრო ცარიზმმა, საქართველო არ ყოფილა არც იმერეთი და გურია, რაკი ისინი რუსეთმა აფხაზეთთან ერთად 1810 წელს შეიერთა, აღარაფერს ვამბობთ სვანეთზე (სა-

30 დეკემბერს შექმნა, რაკი უკვე შექმნილი იყო ამიერკავკასიის ფედერაცია. საბჭოთა ხელისუფლების გამოცხადებისას აფხაზეთს უბრალოდ „საბჭოთა აფხაზეთი“ ეწოდებოდა.

1921 წლის 16 თებერვალს, ჯერ კიდევ გასაბჭოებამდე „ოფიციალურად“ გამოცხადდა საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა.

იმავე წლის 26 მარტს აფხაზეთის რევკომი ე. ეშმას, ნ. ლაკობას, პ. აღნიაშვილისა და ნ. აქროთავის ხელმოწერით აფხაზეთის შეკითხვას ლენინისა და სტალინის სახელზე:

«Будет ли Советская Абхазия самостоятельной республикой или административной единицей и какова должна быть общая политика в Абхазии».

29 მარტს ბათუმში ჩატარებულ თათბირზე ორჯონიკიძის მითითებით გადაწყდა, რომ გამოცხადებოდა აფხაზეთის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა. 31 მარტს ასეც მოიქცნენ, რის შესახებაც მაშინვე ახარეს დეპუტატ ლენინს.

უკვე ივლისიდან იწყება განხილვა საკითხისა აფხაზეთის დამოუკიდებლობის შესახებ.

იმავე 1921 წლის 16 დეკემბერს ხანგრძლივი განხილვების შემდეგ აფხაზეთის სსრ გამოცხადდა „ხელშეკრულებით რესპუბლიკად“, რაც გულისხმობდა იმას, რომ აფხაზეთის სსრ უფლებები შელუღული იყო და იგი ამიერკავკასიის ფედერაციაში შედიოდა საქართველოს სსრ შემადგენლობაში. მოკავშირე რესპუბლიკა რომ ყოფილიყო აფხაზეთი, მას უნდა ჰქონოდა თავისი კომპარტია, კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტი, თავისი წითელი არმია, საგარეო საქმეთა სამინისტრო და სხვ. არცერთი ამ ერთეულთაგანი აფხაზეთს არ ჰქონია არც 21 წლის მარტიდან იმავე წლამდე 16 დეკემბრის შემდეგ. ე. ი. ვიმეორებთ, აფხაზეთი მოკავშირე რესპუბლიკა არასოდეს ყოფილა, არც სათანადო ატრიბუტები ჰქონია.

აფხაზეთის სსრ იმთავითვე ითვებოდა დროებით ერთეულად, მაგალითად, 1921 წლის ავისტოში ამიერკავკასიის სამხარეო პარტიულ თათბირზე ორჯონიკიძემ გააცხადა, რომ:

«...в дальнейшем абхазцы сами убедятся в необходимости тесного объединения с советской соседней Грузией».

აფხაზეთის სსრ, როგორც დროებითი ერთეული, გაუქმდა და 1931 წელს გამოცხადდა აფხაზეთის ასსრ.

აი, ასეთია ნამდვილი ისტორია გაზეთ „აფსნი ქაფსი“ მიერ დასმულ საკითხთა შესახებ. დასაბამია, რომ გაზეთის სარედაქციო კოლეგია ასე ურცხვად და აშკარად აყრის თვალში ნაცარს აფხაზ ხალხს, რითაც ხელს უწყობს განკერძოებულ განწყობილებას ანექსიების ისტორიის არმცოდნეთა შორის.

თიმურაზ გვანცელაძე,
 ენათმეცნიერების ინსტიტუტისა და ეროვნებათაშორის ურთიერთობათა ცენტრის უფროსი მეცნიერი თანამშრომელი.

ისევ აფხაზეთის „ანექსიის“ შესახებ

შეთავსებულ მოვლენებზე, რომ ამჟამად აფხაზი ინტელიგენციის ერთი ნაწილი აღარაფერს ერიდება, რათა კიდევ უფრო გაამწვავოს ვითარება აფხაზეთში. ამ თვალსაზრისით უოველგვარ საზღვარს გადააჭარბებს აფხაზეთის ახსრ უზენაესი საბჭოს აფხაზეთის დეპუტატებმა, რომლებმაც 25 აგვისტოს აფხაზეთის საქართველოსაგან დამოუკიდებლობაც კი გამოაცხადეს. ამ „ისტორიული აქტისათვის“ მზადება დიდი ზნის წინათ იყო დაწყებული (ყოველ ათ წელიწადში ერთხელ განმეორებული აქციები, უბადაღებული „აფხაზეთი წერილი“, ლენინის შეარების რეზოლუცია, გზუთების — „აფსნი ქაფსის“, „ბზიფის“, „აიდგოლარასა“ და „ედინენის“ პუბლიკაციები, აფხაზეთი ტელევიზიის გადაცემები და ა. შ.). ინტენსიურად მიმდინარეობს ანტიქართული განწყობილების გაღვივება უბრალო მშრომლებში, რის-

თვისაც არ ერიდებიან ისტორიული ფაქტების უსირცხვილოდ გაყალბებას. ამ თვალსაზრისით ნიშანდობლივია აფხაზეთი გაზეთის „აფსნი ქაფსის“ 26 ივნისის ნომერში გამოქვეყნებული სარედაქციო სტატია „გარდაქმნის გზა იოლი არ არის“, რომელიც ფაქტობრივად აფხაზეთის ახსრ უზენაესი საბჭოს 25 აგვისტოს გადაწყვეტილებითვის ხაზგადგობს იგივე აზრის მოწაღების ცდას წარმოადგენს.

იქნებ არც ღირდა ამ სტატიაში დასმულ საკითხებზე ყურადღების გამახვილება, მაგრამ ქართველმა მკითხველმა უნდა იცოდეს, რას და როგორი კეთილხინდი-ხერბები წერენ აფხაზეთ პრესაში. ამიტომ ვთავაზობთ დასახელებული სტატიის ნაწყვეტის თარგმანს ჩვენი კომენტარითურთ.

ეშალათ, მაგრამ აპრილში იერიშით აიღეს სოხუმი და საბჭოთა ხელისუფლება „მშვიდობიანად“ დამყარეს. ადგილობრივ ბოლშევიკებს ამ საქმეში ეხმარებოდნენ რუსული წითელი არმიის ნაწილები (სოჩიდან ჩამოვიდა წითელგვარდიელთა რაზმი ნ. პოტიარკოს მეთაურობით, ტუაფსიდან — ი. რუდის მეთაურობით), რაც პირდაპირ ანექსიის კიდევ ერთი მაგალითი იყო (იხ. «История Абхазской АССР», სოხუმი, 1981, გვ. 30 და შემდგომი).

3. 1918 წლის 7 აპრილიდან 17 მაისამდე პერიოდში „მენშევიკური საქართველო“ არ არსებობდა. ამ დროს ამიერკავკასიას ჯერ კიდევ ხეიმი განაგებდა, მხოლოდ 9 დღის შემდეგ, 1918 წლის 26 მაისს შეიქმნა დემოკრატიული საქართველოს რესპუბლიკა, რომელიც ასევე არ ყოფილა მენშევიკური (მთავრობაში მენშევიკებთან ერთად სხვა პარტიათა წარმომადგენლებიც შედიოდნენ). სხვათა შორის, ოფიციალური ცნობა დემოკრატიული საქართველოს რესპუბლიკის შექმნის შესახებ სოხუმში ივნისის დასაწყისშია გამოქვეყნდა. ასე რომ, 17 მაისს ბოლშევიკთა უკანონო ხელისუფლება ამიერკავკასიის სეიმმა დაამტკიცა. „აფსნი ქაფსის“ რედაქციას მისამართი შეეშალა.

4. „უტოდელო“ ბოლშევიკების „უღმარაველობა“ ჩანს შემდეგ ფაქტებიდანაც: როცა ძალიან გაუხვირდათ და მიხვდნენ, სხვა სახელმწიფოს სამხედრო ჩარევით დამყარებული „ხელისუფლება“ მალე დაეშვებოდა, ე. ეშმა 11 მაისს ლენინსა და ორჯონიკიძეს სამხე-

ნუთი на юг для защиты Сухума».

5. ამიერკავკასიის სეიმის ჯარების დამარჯვების შემდეგ აფხაზეთში დაიწყო კომუნის ორჯონიკიძე-როთა დევნა, რაც შემდეგ საქართველოს რესპუბლიკის ჯარმა განაგრძო, მაგრამ ამაში უცნაური არაფერია. არც ერთ სახელმწიფოში თავზე ხელს არ უსვამენ სხვა სახელმწიფოს აგრესიას და აგრესიის ხელის შეწყობთ. ბოლშევიკები კი წითელი რუსეთის აგრესიის ორჯონიკიძე იყენებ. თუ ანექსიაზეა ლაპარაკი, წითელი არმიის სოჩისა და ტუაფსის ნაწილები იყენენ ანექსიის მომწიფონი და რევოლუციის ექსპორტიორები სხვებთან უფროსად ტერიტორიაზე, ხოლო სეიმისა და შემდგომში საქართველოს რესპუბლიკის ჯარები იცავდნენ საკუთარი სახელმწიფოს წყობასა და ტერიტორიას.

6. უბრალოდ არასერიოზული და სასაცილოა „აფსნი ქაფსის“ რედაქციის მტკიცება, თითქოს აფხაზეთი არასოდეს ყოფილიყო საქართველოს ნაწილი. ამ საკითხზე მათ შეეძლოთ წაეკითხათ თვით აფხაზ ისტორიკოსთა ნაშრომები, სადაც მრავალჯერ არის ნათქვამი, რომ აფხაზეთი საქართველოს ნაწილი იყო და არის. ავტორთა და ნაშრომების დასახელებაც კი უხერხულია იმეგარი უეცრობის ფონზე.

ასევე ყოველგვარ ლოგიკას არის მიუკლებული სტატიის ავტორთა „წყალავუალი“ არგუმენტი რუსეთთან შეერთებასთან დაკავშირებით. ჯერ ერთი, საქართველო რუსეთს არ შეერთებია, იგი მიტოვებოდა და იარაღის ძალით დაიპყრეს. მეორე, თუ ავტორთა ლო-

მთავრო გაუქმდა 1858 წელს), აქ არაზე, ტაო-კლარჯეთსა, ლაზეთსა და სამცხე-ჯავახეთზე (რუსეთმა 1878 წელს რომ შემოიერთა ნაწილობრივ).

7. აფხაზეთის ხელახალი ანექსია მთელ საქართველოსთან ერთად 1921 წელს მოხდა. რუსეთის IX არმიამ აფხაზეთი ცეცხლითა და მახვილით დაიპყრო და დაამყარა საბჭოთა ხელისუფლება. არავითარი სახალხო აჯანყება იქ არ მომხდარა. ხალხს ხეირიანად არ ესმოდა, რა იყო საბჭოთა ხელისუფლება და რუსი ბოლშევიკები ვხადებდა ბრძოლებს შორის „ანათლებლენ“ მოსახლეობას.

მაგალითად, გულდუთის ალექსის შემდეგ IX არმიის 274-ე პოლკის უფროსმა ტ. სემიონოვმა მოხსენებდა წითელთა ხელისუფლების მტკიცებუთ თემაზე «Чту такое Советская власть».

აფხაზეთზე წითელი არმიის იერიშის წინ სტალინმა ცეკას დაელოებით ღებუმა გამოუგზავნა ორჯონიკიძეს, რომელშიც არის პირდაპირი მითითება იმაზე, რომ საქირია აფხაზეთა „აჯანყების“ იმიტირება, რათა წითელ არმიას საშუალება მისცემოდა საქმეში ჩარევისა (გავისხენოთ ასეთივე „აჯანყების“ პროვოცირება ლორეს ოლქში იმავე ხანში): «Не забудьте абхазцев, которые тоже встали и вблизи которых стоит IX армия». ასე „კანონიერად“ დამყარდა საბჭოთა ხელისუფლება აფხაზეთში, 1921 წლის 4 მარტს მთელი საქართველოს გასაბჭოების დროს.

8. აფხაზეთი მოკავშირე რესპუბლიკა არასოდეს ყოფილა, ვინაიდან საბჭოთა კავშირი 1922 წლის

ჯერობით ორი სასწავლო კორპუსი აქვს. დროთა განმავლობაში ჩვენს გვერდით მდებარე № 6 საშუალო სკოლის შენობას გადმოგვიცემენ. მომავალში, ვფიქრობთ, რომ ბათუმში არსებული საზღვაო თევზის მეურნეობისა და ოკეანოგრაფიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი შემოგვიერთდება. შექმნილია 200-ალგოიანი სტუდენტთა ახალი საერთო საცხოვრებლის პროექტი, რომლის შენობაში პირველ სართულზე გამოთვლითი ცენტრი გაიხსნება.

ბუნებრივია, გვაქვს მასწავლებელთა კადრების პრობლემა. გვსურს კიდევ ერთი ჩვენს იმ თანამემამულეებსაც, რომლებიც არა მარტო საქართველოში, არამედ მის ფარგლებს გარეთაც მუშაობენ. მათ შორის მშობლიურ ქალაქში დაბრუნების მსურველები არიან. რა თქმა უნდა, ადგილობრივი კადრების ძალზე დიდი იმედი გვაქვს. უფრო მეტიც, მას ჩვენს საყრდენად მივიჩნევთ. დარწმუნებული ვართ, რომ ახალი უნივერსიტეტი მძლავრი სამეცნიერო-საწავლო ცენტრი გახდება.

რესპუბლიკის ერთ-ერთი უძველესი სასწავლებელი — ქუთაისის პედაგოგიური ინსტიტუტი — სახელმწიფო უნივერსიტეტი გახდა. მას სათავეში ჩაუდგოდა ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ნანული კაკაურიძე.

— ასეთი გადაწყვეტილება, პლბათ, არ გააკვირვებთ იმათ, ვინც ინსტიტუტის კულტურულ ტრადიციებს იცნობს, — თქვა მან. — აქ ეწოდებოდა მეცნიერულ მოღვაწეობას აკაკი შანიძე, მალვა ნუკუბიძე, გიორგი ახვლედიანი და მრავალი სხვა. ამჟამად აქ 19 მეცნიერებათა დოქტორი და პროფესორი, 116 მეცნიერებათა კანდიდატი მუშაობს. ეს მასწავლებელთა შემადგენლობის 75 პროცენტია. გვაქვს 38 ასპირანტი. ჩვენი ბიბლიოთეკის წიგნის ფონდი ერთ-ერთი საუკეთესოა რესპუბლიკაში.

და, მართალია, უნივერსიტეტის ახლანდელ ხელმძღვანელობას მრავალი საზურნავი აქვს, მაგრამ ეს გვისამაყუნებს კიდევ. მალე განხორციელდება ამჟამად მოქმედი კორპუსების რეკონსტრუქცია. გა-

რდა ამისა, უახლოეს დღეებში მწყობარში ჩაღდება ახალი შენობა, რომლის საერთო ფართობი 2500 კვადრატული მეტრი იქნება. უთულოდ უნდა გავითვალისწინოთ ის ფაქტი, რომ ჩვენ გვაქვს შესაძლებლობა ყოველწლიურად 50-მდე თანახი სამეცნიერო-მეთოდოლოგიური ლიტერატურა გამოვუშვათ, რაც მომავალში ფინანსური ფონდის შევსების საშუალებას მოგვცემს.

საბაზო გახდება ყოფილი მეცნიერ სკოლა, რომელიც ახალი სასწავლო წლიდან გიმზაზიად გარდაიქმნება. პერსპექტივისათვის საბაზო იქნება ფიზიკა-მათემატიკური სკოლა-ინტერნატიც, სადაც ჯგუფები ჩვენი მასწავლებლები აიყვანენ.

ერთი სიტყვით, ახალი სტატუსის შესაძლებლობას ამოგვიცემს სტრუქტურულ თანამედროვე მოთხოვნათა დონის შესაბამისად შევცვალოთ, ავამალოთ სწავლების ხარისხი.

საპინფორმირი

ბათუმსა და ქუთაისში — სახელმწიფო უნივერსიტეტები

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს პრეზიდიუმის გადაწყვეტილებით ბათუმსა და ქუთაისში ამოქმედდა სახელმწიფო უნივერსიტეტები

ბათუმის პედაგოგიური ინსტიტუტის ბაზაზე ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი შეიქმნა. ამ მოვლენას განმარტავს უმაღლესი სასწავლებლის რექტორი, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი პროფესორი ლურსუნ ბალაძე. — აღსრულდა დიდი ივანე ჯავახიშვილის სიტყვები, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გახსნაზე რომ წარმოთქვა: „უნივერსიტეტი აქარამიც უნდა გაიხსნას. საუნივერსიტეტო პროგრამის რეალიზაციას 1991 წლიდან შევუდგებით, მრავალი ორჯონიკიძის

საკითხი უნდა გადაწყვიტოთ, კერძოდ, ჩვენს უმაღლეს სასწავლებელში ახლანდელი სამის ნაცვალად ხუთი ფაკულტეტი იქნება. ეს არის ჰუმანიტარული, საბუნებისმეტყველო, საზოგადოებრივ-ეკონომიკური და პედაგოგიური სპეციალობების, აგრეთვე მათემატიკისა და გამოთვლითი ტექნიკის ფაკულტეტები, ოთხი ახალი კათედრა და კიდევ ორი დეპარტამენტი დაარსდება. მათ დაემატება მასწავლებელთა შემადგენლობის 26 ერთეული, 13 ლაბორანტი, დამამარე პერსონალის 53 თანამშრომელი. უმაღლეს სასწავლებელს ჯერ-

ახალი არაფერი იქნება იმაში, თუ ვიტყვი, რომ რთულა და წინააღმდეგობებით აღსავსე დროში ვცხოვრობთ.

სიტუაციას ამბობენ ის ფაქტი, რომ ჩვენი საზოგადოების შეგნებამ უმეტესწილად ერთმანეთში არაფერი პოლიტიკური, ეკონომიკური, ეროვნული, სოციალური თუ კულტურული პრობლემები. ამის გამო პოლიტიკურად ნაკლებად გათვითმობიერებულ ადამიანებს ხშირად უჭირთ ობიექტური სინამდვილეში გარკვევა, რაც იწვევს გაუთავებელ შეხლა-შემხლას, გაურკვევლობას, საზოგადოების გათიშულობას.

როგორ უნდა ვებრძოლოთ ამ მოვლენას?

უპირველეს ყოვლისა, ალბათ, საჭიროა აღნიშნული პრობლემები გერ მკვეთრად გამოიყოს ერთმანეთისაგან, განვსაზღვროთ მათ შორის არსებული კავშირები და მხოლოდ ამის შემდგომ ჩამოვაყალიბოთ ჩვენი მისაღები პოზიცია.

ამ წერილს, ბუნებრივად, ვერ ვქნება ყველაფრის გარკვევისა და ყოველივესათვის ადგილის მიჩენის პრეტენზია, მაგრამ იგი უნდა ჩაითვალოს ცდად ახლანდელ მომხდარი ერთი მნიშვნელოვანი მოვლენისა და მისგან გამომდინარე შედეგების გარკვევისა. კერძოდ, საუბარი იქნება სკკპ XXVIII ყრილობაზე, რომელშიც ისევე წარმოჩინდა სსრკ-ში მიმდინარე პროცესები, როგორც წვეთში ათსახედა წყლის ყველა თვისება.

ეს მით უფრო საჭიროა დღეს, როცა ყრილობიდან დაბრუნებული დელეგატები პრესაში გამოსვლებით, კოლექტივებით შეხვედრებში, პირადი საუბრებით გამოხატავენ ხშირად ურთიერთამომოციხევე მოსაზრებებს. ზოგი მათგანი პოლიტიკური გამოუცდლობის გამო, ზოგი შეგნებულად ცილობებს ხელი შეუწყობს ახალი ილუზიური პერსპექტივების შექმნას. ყოველივე ეს კიდევ უფრო ათიშულს მოკვლენებში გარკვევას.

მაგრამ, სანამ უშუალოდ ყრილობაზე ვადავიდოდეთ, საჭიროა მცირე ექსკურსია ახლო ისტორიაში.

რას წარმოადგენს საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტია?

კომუნისტური ანუ ბოლშევიკური პარტია რუსეთის იმპერიაში შეიქმნა XX საუკუნის გარბიერებულ და წარმოადგენდა მარქსისტული, სოციალ-დემოკრატიული მოძრაობის უკიდურესად რადიკალურ ფრთას.

ახლა წლების გადასახედობა კარგად მოიხანს ის გარემოება, რომ ბოლშევიკური პარტია შექმნა მხოლოდ საუკუნის გარბიერებულ და წარმოადგენდა მარქსისტული ფაქტს. ამის თქმის უფლებას იძლევა მამინდელი პოლიტიკური სიტუაციის ანალიზი.

სწორედ XIX საუკუნის ბოლოსა და XX საუკუნის დასაწყისისათვის იქცა იმპერიის ნგრევის პროცესი, რასაც ისტორიული კანონზომიერება განაპირობებდა (ყველა იმპერია ადრე თუ გვიან იშლება). გაძლიერდა იმპერიაში შემავალი ხალხების სწრაფად ეროვნული თვითგამორკვევისაკენ და კოლონიების ადგილას დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა ჩამოყალიბებისაკენ.

ჩარბული ერების უმეტესობის დღევანდელი თავისუფლებისაკენ კიდევ განხორციელდა 1917 წლის რევოლუციის შედეგად და რუსეთის იმპერია ფაქტობრივად დაიშალა.

მაგრამ აქ რუსეთს მხსნელად მოველინა მარქსისტული ფილოსოფია. რუს ერში არსებულმა დიდშვირობებურმა სულმა შეთანხმდა მორბული მარქსიზმის უმთავრესი პოსტულატი დედაიფაზი ერთი კომუნისტური სახელმწიფოს აშენების შესახებ (რა თქმა უნდა, იგულისხმებოდა, რომ იგი უნდა განხორციელებულიყო რუსეთის ჰეგემონობით).

მარქსისტულმა ფილოსოფიამ ხელში გაუხსნა რუსეთის იმპერიული სულს, რათა ბოლშევიკებს, მათ მიერ წამოყენებული „მსოფლიო რევოლუციის“ ლოზუნგით, ჭერ თავიდან დაეპყრო რევოლუციის შედეგად დაეკარგული კოლონიები, ხოლო შემდეგ შეძლებისდაგვარად გაეფართოებინა ახალი იმპერიის საზღვრები.

მაგრამ ყველაფერს გააჩნია თავისი ლოგიკური დასასრული. 70-წლიანი არსებობის შემდეგ მორბინიებული იმპერია კვლავ შევიდა კრიზისის ხანაში.

ამჟამად რა ძალებმა უნდა გადაარჩინონ იმპერია?

აი, ეს იყო მთავარი საკითხი ივლისში გამართულ სკკპ XXVIII ყრილობაზე, რა თქმა უნდა, იგი ამ ფორმით არ ყოფილა დასმული.

აზრთა კიდელი და შეხლა-შემხლა ძირითადად სამი თვალსაზრისის ირგვლივ ტრიალებდა (არ არის სწორი ყრილობის ზოგიერთი ქართველი დელეგატის მოსაზრება თითქმის ყრილობაზე მხოლოდ ორი

გადოების თვალში ჩამოსცილდებოდა ავტორიტარული დამლა. მათთვის მთავარია დაზარადა გადარჩეს იმპერია, მსოფლიომ დაიჭიროს, რომ ხელისუფლება სსრკ-ში გადემოკრატიულდ და უხვად გაიღოს სუფსიდეები მისი ეკონომიკის გაჯანსაღებისათვის. ვალდებულ არაფერია მთავარია, სსრკ დაჩრდეს ზესახელმწიფოდ, შემდეგ კი... ეკონომიკური დახმარებით ფეხზე წამოდგარ

ვიძებენ „გრიმა ბიძისაგით“! ყრილობიდან ქართველი დელეგატები ომგადახდილი იერით დაუბრუნდნენ საქართველოს და პრესაში, შეხვედრებზე, საუბრებში აღფრთოვანებით გვესაუბრებინ პარტიის ახალი წესდების 22-ე მუხლისათვის გამართული ბრძოლის დრამატულ პერიპეტეზე. ამასთან, ემგეუფებოდა ერთიანი ამტკიცებენ, რომ საქართველოს მალე ეყოლება დამოუკიდებელი კომპარტია.

ნეტარ არიან მორწმუნენი... შემოთქმულის გამო გვიხდა ერთი შეკითხვით მივმართო ყრილობაზე „მომწეული გამარჯვებით“ ყველა ფრთაშესხმულ დელეგატს: ნუთუ მართლა გჯერათ, რომ მოკავშირე რესპუბლიკის კომპარტია, რომლის დამოუკიდებლობაც „ლიბერტიკურად“ შეხამებული პარტიის ერთიანობასთან სკკპ ფუძემდებელი საპროგრამო და საწესდებო პრინციპების ბაზაზე“, რომლის პირველი მდივანიც შედის სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტ-

ყოველ შემთხვევაში, ამის მაგალითი მსოფლიომ არ იცის.

საწინააღმდეგო კი რამდენიც გნებავთ. ავიღოთ გათავისუფლებული აღმოსავლეთი ევროპა. იქ კომუნისტური პარტიები ან სულ დაიშალა, ან მისი წევრების მონთონით გადაკეთდა სოციალ-დემოკრატიული ტიპის პარლამენტურ პარტიებად, თუმცა ისინიც ცხოვრების განვითარების ეკოლობაზე, თანდათან კარგავენ თანამოაზრეებს. ასეა თვით რუსეთშიც, სადაც დემოკრატიული განვითარების მომხრე პარტიულდ მამა ყრილობის მერე საბოლოოდ გაწყვიტეს ყოველგვარი კავშირი სკკპ-სთან.

მაშინ, რა ისეთი მიმზიდველობა შეიძინა „კომუნისტური პერსპექტივების“ პარტიამ ქართველ კომუნისტებში, რომ ვერაფრით შელევინ მას. ანდა გჯერებთ დრო იმ ექსპერიმენტისათვის, რაც კომპარტიის ეროვნულ ნიადაგზე გადაყვას, გადემოკრატიულობას და „გავარდისფრებას“ სჭირდება?

დღეისათვის არავითარ საიდუმლოს არ წარმოადგენს, რომ კომუნისტური იდეალების აღსრულებისათვის თვით პარტაპარტიაშიც კი არიან სჯერა.

თუ კი ასეა, მაშინ რაშია საქმე, რატომ არ ტოვებენ ქართველები კომპარტიას, რასაც ბუნებრივად მოჰყვება მისი ლიკვიდაცია და ცენტრის ხელიდან გამოვლენება ქართველი ერის კოლონიალიზაციის ერთ-ერთი მთავარი მექანიზმი? საქმე იმაშია, რომ, სამწუხაროდ, ჭერ არ აღმოფხვრილა ტრადიციარბისა და დიქტატურის პირობებში ჩამოყალიბებული ფსიქოლოგიური კომპლექსები.

ზოგი ზედმეტად გონიერია და ფრთხილობს: „რა იცი, ზვალ რა მოვლენა!“

ზოგი მატერიალური სიმდიდრის წყაროს დაკარგვას ერიდება. ზოგმა იცის, რომ თანამდებობისა და საზოგადოებრივი მდგომარეობის შენარჩუნება მხოლოდ დღევანდელ სტრუქტურებში შეუძლია. ზოგი ეროვნული მშობლიობის გათიშულობამ შეაყვამა.

ზოგს ვერ დაუძლიებია ელემენტარული შიშისა და გაუბედობის ინერცია, თავს კი იშვილებს იმით, რომ „ყველა გმირი ვერ გახდება!“

ზოგს ხელი აქვს ჩაქნეული და პასუხისმგებლობას იხსნის: „საქართველოს თავისუფლებას ჩვენ მანკი ვერ მოგვსწრბობთ, ეს მომავალი თაობის საქმეა!“ არაქართველები შეგნებამს მასობრივად ზომბავენ დეზინფორმაციით: „თავისუფლება თუ მოიპოვეს ან დაგმონებენ ან აქედან გაგყრიან!“ სამწუხაროდ, მათ ეს სჯერათ.

თუ ოკუპირებული ქვეყნის შვილი ხარ, რაააქ ნაწილი იმ მექანიზმისა, რომლის მეშვეობითაც დამპყრობელი შენს ერს მართავს, მაშინ ელემენტარულად კოლონიარაციონისტურ გქვია. მიმზნელობა არა აქვს იმას, რომ დღევანდელ, ნომინალურად ხარ კომპარტიის წევრი და მხოლოდ საწევრას იხდი (ან ამასაც აღარ აკეთებ); საქმე ისაა, რომ ამგვარი ხალხიც იმ 350 ათას პარტიის წევრად ითვლება. ეს უზარმაზარი ციფრი კი ცენტრში და ადგილზე ათას მანიპულაციის საშუალებას იძლევა.

არავითარი გამართლება არა აქვს დღეს ფორმულას: „ყველა გმირი ვერ იქნება!“ ეს თვითდამშვიდება უფროა. არავითარ გმირობად პარტიიდან გასვლა დღეს აღარ შეიძლება ჩაითვალოს. ეს უფრო კატეგორიული აუცილებლობა ყველა ქართველისათვის, რადგან საკითხი დგება ასე — შენი ერი და მისი ინტერესები, ან კომუნისტური, თუნდაც „პერსპექტივის“ და მორცხვის, მაგრამ მინც კომუნისტის შიშებითაა, რომელშიც შენს ხალხს უბედურების შეტი არაფერი მოუტანა.

უდარდელისა და პასუხისმგებლობის მოხსნა იმაზე ფიქრი, რომ ჩვენ ვერ მოგვსწრბობთ საქართველოს თავისუფლებას და მასზე საჭიროა მომავალმა თაობებმა იტყონ თავი. თითოეულ ჩვენთაგანს თავისი გოლფოთის გზა აქვს გასაცვლილი და მას სხვა ვერაფერს გაეცლის.

ასე რომ, კითხვა „როდემდე?“ დამოკლეს მახვილივით ჰკილა ჩვენს თავზე.

ამ კითხვას ერთმნიშვნელოვანი პასუხი უნდა გაეცეს!

მერაბ ქარვალიაშვილი, გაზეთ „რუსთავის“ თანამშრომელი.

როდემდე?

ანუ უიქრები სკკპ XXVIII ყრილობის შედეგ

კონცეფცია: კონსერვატიული და პროგრესული შეეჯახა ერთმანეთს.

პირველი-მათგანი გამოხატა ჭკუფმა, რომელსაც „ნეოსტალინიზმის ქორაღ“ მონათლული ეგორ ლი-გაიოვი ედგა სათავეში. მათ კონსერვატორები უწოდეს. თუმცა ეს სახელწოდება მთლად სწორი არ გახლავთ, რადგან კონსერვატორში პოლიტიკაში ნიშნავს ახლოსადმი ჯანსაღ კრიტიკულ მიდგომას და არა ისტორიული კანონზომიერებით გამოწვეულ სიხსლეთა ვერ აღქმასა და ვერ გაგებას.

ლოგანოვის ფრთა საბჭოთა კავშირში შექმნილი პოლიტიკური, ეკონომიკური, სოციალური, კულტურული, ერთმორისი პრობლემების გადაწყვეტას, ანუ იმპერიის შენარჩუნებას აპირებდა დისციპლინის განმტკიცების, სხვაგვარად მოაზროვნეთა იზოლაციის, რეპრესიების, კომპარტიის დიქტატურის აღდგენის საშუალებით, ანუ „ნეობოლშევიზმის“ აღორძინებით.

ადილი წარმოსადგენია, რა შეიძლება მოჰყოლიდა ყოველივე ამას! ეკონომიკური სიტუაციისა და ერთა დამოუკიდებლობისათვის დაწყებული ბრძოლის პირობებში ასეთ ღონისძიებათა განხორციელება პირველ ხანებში შეძლებდა დემოკრატიული პროცესების შეფერხებას, მაგრამ შემდგომ მას უსათუოდ მოჰყვებოდა ყოველივეს და უპირველესად იმპერიის ნგრევის საშიშელო და სისხლიანი ხანა.

ასეთი პერსპექტივა, მიუხედავად უკიდურესი რეაქციონერული განწყობილებისა და დაბალი პოლიტიკური კულტურისა, ყრილობის დელეგატებმაც წარმოადგინეს. ამიტომ არ იქნა არჩეული ლოგანოვი პარტიის გენერალური მდივნის მოადგილედ.

სულ სხვა შემთხვევასთან ვაქვს საქმე, როცა ყრილობის მორბე ჭკუფის, ეგრეთ უწოდებულ „ზომიერთა“ ფრთის კონცეფციას ვაანალიზებთ. ამ ჭკუფს სათავეში უდგას მიხეილი გორბაჩოვი, მთავარი იდეოლოგები არიან ედუარდ შევარდნაძე და ალექსანდრ იაკოვლევი.

რის მიღწევა სურთ „ზომიერებს“? უპირველეს ყოვლისა, დღევანდელი სახელმწიფოს, საბჭოთა კავშირის, მთლიანობის გადარჩენა. ამ მიმდინარეობის მიმდევრები ატარებენ მმართველობის ლიბერალიზაციის, გარკვეულ ზღვრამდე დემოკრატიზაციის ხანს. დღევანდელი „პერესტროიკა“ და „გლასნოსტი“ სწორედ ამ ხანის გამოხატულებაა. „ზომიერთა“ ფრთა წავიდა იმაზეც, რომ ხელი აიღოს ვაიკუნის სფეროებზე ადმინისტრაციული ევროპაში. ამის საფასურად დასავლეთიდან მიიღოს ჩვენიველობის გარანტიები „სამონაო“ საქმეებში, ანუ საბჭოთა კავშირის მთლიანობის შენარჩუნებაში. ხელი შეუწყოს, იმასაც, რომ შეჩვეულიყო სკკპ-ს ერთმართველობა, რათა ხელისუფლების საზო-

ზესახელმწიფოს არ გაუჭირდებოდა კვლავ მომძლავრდეს, ისევე განუცხადოს პრეტენზიები მსოფლიოს...

ერთი სიტყვით, პარტიასა და სახელმწიფოში „ზომიერთა“ გეზი გულისხმობს ფასადის შელამაზებასა და აბრების შეცვლას, შენობა კი იგივე რჩება. მათ იდეალურ ვარიანტად ესახებთ ე. წ. მოკავშირე რესპუბლიკებში ჩატარონ „დემოკრატიული“ არჩევნები, ხოლო შემდგომ მათთან დადონ ახალი სა-მოკავშირეო ხელშეკრულება, რაც მისცემს იმპერიის ხელახალი მოცდინიზების საშუალებას, ხოლო ჩვერულ ერებს საბოლოოდ დააკავლებს.

ყრილობაზე იყო მესამე, პირობითად რომ ვთქვათ, პროგრესული ფრთაც, რომლის იდეებს ყველაზე მეტეორად გამოხატავდნენ ბრის ელკინი, ანატოლი სობჩაკი, ვაგირალ შობოკოვი.

რა სურთ პროგრესისტებს? პირველ რიგში უნდა აღინიშნოს, რომ მათ ნათლად დაინახეს იმპერიის ნგრევის გარდაუვალობა. დაარწმუნდნენ, რომ აღმოსავლეთ ევროპაში დაწყებულ პროცესს აუცილებლად მოჰყვება ე. წ. მოკავშირე რესპუბლიკათა სსრ კავშირიდან გასვლისა და მათ ადვილზე სუვერენული სახელმწიფოების შექმნის პროცესი. ისიც კარგად შეინიშნეს, რომ აღნიშნული პროცესი ამ ზღვარზეც არ შეჩერდებოდა და სუვერენიტეტის მოპოვებაზე თავიანთ პრეტენზიას განაცხადებდნენ ის ხალხებიც, რომლებიც დღეისათვის საკუთრივ რუსეთის ფედერაციაში შედიან ავტონომიურ ფორმირებათა უფლებით.

სწორედ ამიტომ „პროგრესისტთა“ ფრთამ აქ გადაწყვიტა რღვევის საწინააღმდეგო ბარიერის ჩადგმა, რათა შეაჩერონ დამლის პროცესი რუსეთის ფედერაციის სახელმწიფოებთან, იმისათვის, რომ დღე-არუსეთი მანც ვადაარჩინონ თავისი დღევანდელ მასშტაბებში. რუსი პროგრესული დემოკრატები მისიან გასაგებია, რუსეთის ინტერესებიდან გამომდინარე, ისინი ცდილობენ ამ უზარმაზარი ქვეყნის კრიზისული სიტუაციიდან გამოყვანას. მაგრამ ყოველივე შემოთქმულს ფონზე, გაუგებარია ყრილობაზე დელეგატებულ ქართველი კომუნისტებისა და საერთოდ საქართველოს კომპარტიის პოზიცია.

თვით რუს კომუნისტთა პროგრესულმა ნაწილმაც შეიგნო, რომ იდეურად გაღატაკებული კომუნისტური მსოფლმხედველობა ველარ იხსნის იმპერიასა და რუსეთს. ამ დროს ქართველები ბოლშევიზმის, ან წმინდა რუსული მოვლენის ერთგულები, ანუ რუსებზე უფრო მეტი რუსები ვრჩებით? როგორც ჩანს, საქართველოს კომუნისტთა უმრავლესობა მანამ ვერ მოეგებინა გონს, სანამ, თამაზ წიფვიძის გამოთქმა რომ ვინმართ, ერთ მშვენიერ დღეს დეპოში არ გააღ-

ბიუროში და რომელსაც დატოვებული აქვს ერთადერთი უფლება სადღო საკითხის დაყენებისა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმზე (ყველა დებულება ამოღებულია სწორედ 22-ე მუხლის საბოლოო ვარიანტიდან), თანაც დემოკრატიული ცენტრალიზმის უცვლელად დატოვებულ პრინციპებში.

რაც გულისხმობს ზემდგომი ორგანოს განკარგულების უსიტყვოდ შესრულებას ქვემდგომი ორგანოების მიერ იქნება კეშმარტიად დამოუკიდებელი? თუ გჯერათ, მაშინ არაფერი გვეთქმის, ყველანი ღირსი ვყოფილავთ ჩვენი დღევანდელი მდგომარეობისა და თუ არ გჯერათ, ის მანც ვაგავებინეთ, რატომ უქმნით ილუზიებს 350 ათასამდე ქართველ კომუნისტს? ვატყობ თავს ვერ შევიკავებ, კიდევ ერთი შეკითხვა რომ არ დავსვა:

ამ ცოტა ხნის წინათ განა იგივე ხალხი, XXVIII ყრილობის დელეგატთა უმრავლესობა და ცენტრალური კომიტეტის ხელმძღვანელობა არ იყო საქართველოს კომპარტიის დამოუკიდებლობის გაგონებაც რომ არ სურდა იმ მოტივით, აქიაოდ არაქართველები აფხაზეთში, ქვემო და შუა ქართლში სსკპ პლატფორმაზე დაჩრებთან და ინტერფონტული ტიპის ორგანიზაციებში შეგვიქმნიათ. საინტერესოა, რა შეიცვალა ამ ორიოდეთვეში? ვითომ აღარ არიან არაქართველები აღნიშნულ რეგიონებში?

ღრო მწარედ ვაზღვევინებებს ხოლმე საკუთარი თავის მოტყუებას. ამიტომ საჭიროა ფხიზლად და კრიტიკულად გავაანალიზოთ, რას მოგვცემს დამოუკიდებელი კომპარტია ქართველებს. ფაქტია; სრულფასოვანი დამოუკიდებლობის შემთხვევაშიც კი იგი ვერ გახდება ეროვნული.

ამისათვის მრავალი მიზეზი არსებობს. პირველ რიგში გასათვალისწინებელია ის გარემოება, რომ ბოლშევიკურმა პარტიამ საქართველოს დააქარგინა თავისუფლება და სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა, გამოატარა ჯოჯოხეთური რეპრესიებისა და ომების გზით. ცენტრის ინტერესებიდან გამომდინარე საქართველოს კომპარტია ეწოდა კოლონიალიზაციის პოლიტიკას, ხელს უწყობდა ქართული სულის გადაგარებას და რუსიფიკაციას. და რაც მთავარია, იგი წლების განმავლობაში წარმოადგენდა მექანიზმს, რომლის საშუალებითაც ვარსკობა ქვეყანამ ჭერ დაიპყრო საქართველო, ხოლო შემდეგ მართავდა და მორჩილებდა იმპერატორს.

რამდენად შესაძლებელია ასეთი პარტია თავისი მთავარი საპროგრამო მიმართულებების საწინააღმდეგოდ მოკლედ დროში ტრანსფორმირდეს ეროვნულ პარტიად? უნდა ეთავიანოდ, რომ ეს თეორიულადაც კი გამართლებულია.

„კატარზისის“ ორი განხილვა

საზოგადოებრივი ცნობილია, რომ ჰუმანიტარული ასოციაცია „კატარზისი“, რომელიც აერთიანებს სათნოების ორდენსა და საქართველოში შიღის გავრცელების წინააღმდეგ ბრძოლის საზოგადოებას, საქართველოს ტელევიზიისა და რადიომუშავეობის სახელმწიფო კომიტეტთან ერთად აწყო ქართული კულტურის ფესტივალს „ჩონგური საქართველო“, სიმები ჩვენ ვართ ყველაო.

11 სექტემბერს გაიმართა სვანეთისა და საქართველოს მთიანეთის პანორამის საღამო, რომელშიც მონაწილეობას მიიღებენ მესტიის, ლენტეხის, ყაზბეგის, დუშეთისა და თიანეთის საუკეთესო პროფესიული და თეატრალური მხატვრული კოლექტივები.

ტექნიკური მიზეზების გამო საღამო ოპერისა და ბალეტის თეატრიდან გადატანილია პროფესიონარების კულტურის სასახლის დარბაზში.

საღამო 19 საათზე დაიწყება. ფესტივალის რეისორია გურამ მელიძე.

შეგროვილი თანხები მომარდება საქართველოში შიღის გავრცელების წინააღმდეგ ბრძოლის ორგანიზებას.

ჰუმანიტარული ასოციაცია „კატარზისის“ სათნოების ორდენი შეიქმნა 1990 წელს, ვისაც სურვილი აქვს მონაწილეობა მიიღოს ჰუმანიტარულ მოძრაობაში „კვირაში ერთი დღე მოყვას“ და ეს დღე თავის ყველაზე გაჭირვებულ თანამოქმედს დაუთმოს, რომ ორდენის წევრები ტრადიციულად შეიკრიბებიან ქაშუეთის ტაძრის ეზოში შაბათს, 8 სექტემბერს, 11 საათისათვის.

ასი ყველაზე გაჭირვებული მარტოხელა ხანდაზმულისათვის სამყოფ პროდუქტებს ისევე, როგორც გასულ შაბათს, პირადი და საზოგადოებრივი საქართველოს ნათლობად აღიქვამენ სამინისტროს თანამშრომლები.

სათნოების ორდენი, (ჰუმანიტარული ასოციაცია „კატარზისი“).

ამ რამდენიმე წლის წინათ, მოსკოვის ცირკი — „ნა ცვეტნომ ბულვარეს“ არენაზე დამთავრდა საბჭოთა კავშირში პირველი ხაერთაშორისო ტურნირი მკლავებიდში. ტურნირი მეტად წარმომადგენლობითი იყო — მონაწილეობდნენ გუნდები აშშ-დან, ბულგარეთიდან, კანადადან, ფრანგ-დან, ესპანეთიდან და საბჭოთა კავშირიდან (ორი ნაკრები). რაც შეეხება საქართველოს ნაკრებს, იგი ტურნირში ცალკე გუნდით ასპარეზობდა და სწორედ მის შედეგებზე გვესაუბრება დღევანდელი ხელმძღვანელი და საქართველოს ნაკრების ტექნიკური დირექტორი ვახტანგ მუსხელიანი:

— წინდაწინ უნდა აღინიშნოს, რომ მონაწილეობა თავიანთი უძლიერესი ნაკრებები ჩამოიყვანეს. ასე მაგალითად, აშშ-ის გუნდში ორი მსოფლიოს ჩემპიონი გამოდიოდა — ტომ ალან დე მასელო (80 კგ. წონითი კატეგორია) და ჯონ რიჩარდ ბრუნეკი (მძიმე და აბსოლუტური). აღსანიშნავია, რომ ეს უკანასკნელი ბოლო რვა წელიწადში მსოფლიოში არ თმობს ლიდერობას და ამ წლის განმავლობაში არავისთან წაუვიდა...

საქართველოდან ტურნირში სულ შვიდი მკლავებიდში მონაწილეობდა: გია გვიჩიანი (59 კგ.), დათო ჩიტაძე (68 კგ.), გელა ბეწუაშვილი (80 კგ.), ჯიმი მერაბიშვილი და ლადო კვიციანი (90 კგ.), ზაურ ცხადაძე და სოფრომ სანთელაძე (მძიმე წონა).

ტურნირის საპატიო სტუმარი გახლდათ მკლავებიდის, როგორც სპორტის სახეობის დამაარსებელი, „მკლავებიდის მამა“ ბილ სობერანისი. როგორც მოგეხსენებათ, ამ რამდენიმე თვის წინათ საქართველოს მკლავებიდებმა ტრიუმფალურ გამარჯვებას მიაღწიეს მოსკოვის (80 კგ.), ჯიმი მერაბიშვილი და ამიტომაც დარწმუნებული ვიყავით, რომ კავშირის მასშტაბით კონკურენტი არ გვყავდა. ჩვენთვის მთავარი იყო შეგვემოწმებინა ჩვენი რეალური ძალა უცხოელ სპორტსმენებთან, თუმცა ისიც უნდა აღინიშნოს,

Asociación Española de Lucha de Brazos
AFILIADOS WORLD ARM WRESTLING FEDERATION
Presidente: FRANCISCO JOVÉ FELIU
Vice-Presidenta y Secretario: PEDRO RUIZ FERNÁNDEZ
Tesorero: JOAQUIN GARRIDO LASO
WAWF MEMBER
FAX (SEPTEMBER)
C/ Novell, 59
(93) 4908351 (Diurno)
08014 BARCELONA
(93) 4907217 (Noches)

მოგაპლოც იპაღით

ნოს, რომ ტურნირის დაწყებამდე ნაკრების წევრებს არავითარი წარმოდგენა არ ჰქონდათ ევროპული და განსაკუთრებით ამერიკული მკლავებიდის შესახებ. ამას ისიც დამატება, რომ მკლავებიდის წესებს სერიოზულად ტურნირის დაწყების წინ გაცნობით, არ ვიცოდით, თუ როგორ იქნებოდა შესაჯობა, არ ვიცოდით მოწინააღმდეგეებს და მათზე... ჩვენმა ბიჭებმა თავიანთ შესაძლებლობებზე მეტი ვააკეთეს. საბჭოთა კავშირის ორივე ნაკრებთან, ბულგარელებთან, ესპანელებთან და გერმანელებთან ჩვენს ბიჭებს არც ერთი შეხვედრა არ დაუთმოთ; მხოლოდ ერთხელ დამარცხდნენ კანადელებთან, მაგრამ რჩებოდნენ ამერიკელები. დიან, ამერიკელები, რომლებმაც, უბრალოდ რომ ვთქვათ, მკლავებიდის საოცრებები გვიჩვენეს. ამერიკელმა მკლავებიდებმა გასაოცარი გამოქვია, ბრძოლის ქინი და, რაც მთავარია, ჩვენთვის აქამდე სრულიად უცნობი და ორიგინალური ბრძოლის ტექნიკა, ტაქტიკა და ხერხები გვიჩვენეს. ისინი ისე კეტდნენ ხელს, მაჯასა და ბეჭს, ისე ხმარობდნენ ზურგსა და ფეხებს, რომ მხოლოდ განცვიფრებაში და ამასთან საფრთხეშიც მოგვყავდით. რა უნდა დავუპირისპირებინა მათთვის? და აი, დაიწყო გაღამოვები შეიკრიბების დრო. 59 კგ. წონით კატეგორიაში ამერიკელებს მონაწილე არ ჰყოლიათ და 17 წლის გია გვიჩიანს გამარჯვებაც არ ვასპირებდით. 68 კგ. წონით კატეგორიაში დათო ჩიტაძე ამერიკის წარმომადგენელთან (მსოფლიოს ვიცე-ჩემპიონთან) დამარცხდა და საბოლოოდ მესამე ადგილი დაიკავა. და, აი მოახლოვდა ტურნირის მთავარი სენსაცია — გელა ბეწუაშვილი და მსოფლიოს ჩემპიონი ტომ ალან დე მასელო (80 კგ. წონითი კატეგორია). შეხვედრის დაწყებამდე სულ რამდენიმე წამი გავიდა და დარბაზი გაოგნებული ჩანდა — ახალგაზრდა ქართველთა ათლეტმა, რომელმაც სულ მხოლოდ ექვსი თვის წინათ დაიწყო ამ სახეობაში ვარჯიში, დამარცხა მსოფლიოს ჩემპიონი. წე-

სებით ყველა ათლეტს ერთი წაგების უფლება ჰქონდა მეოთხედფინალამდე და, აი ფინალში კვლავ ეს მკლავებიდები შეხვედნენ ერთმანეთს. სამწუხაროდ, გამოცდილებამ მაინც თავისი გაიტანა და ამერიკელმაც გაიმარჯვა. თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ ფინალში ქართველი მკლავებიდელი ნატკენი ხელით ასპარეზობდა. 90 კგ. წონით კატეგორიაში ჯიმი მერაბიშვილი ორჯერ დამარცხდა ჯონ რიჩარდ ბრუნეკთან და მიუხედავად იმისა, რომ ჯიმი საქმოდ ღონიერი ათლეტი, მაინც ვერაფერი გააწყობა მსოფლიოს ამ უძლიერეს მკლავებიდელთან. ტურნირის ყველაზე კულმინაციური მომენტი კი მძიმე წონის ათლეტების გამოსვლა იყო. ჯერ იყო და მასელო, რომელიც 80 კგ-ს იწონის, რამდენიმე წამში, დამარცხა გერმანელი ათლეტი, რომლის წონაც 130 კგ-ს აღემატებოდა. შემდეგ საბჭოთა კავშირის და, ალბათ, ევროპის უძლიერესმა მძიმეწონისანმა ზაურ ცხადაძემ ერთ წამში დააღებინა ხელი თავის რუს მეტოქეს. ზაურ ცხადაძის შეგრება შეუძლებელი გახლდათ და ამასობაში მან დე მასელოც დამარცხა, ესეც თავისებური სენსაცია იყო — ამერიკელებს უკვე ორი დამარცხება მიგაყენეთ. რაც შეეხება ყველაზე მისხანე მეტოქეს — ჯონ რიჩარდ ბრუნეკს, მას ფინალამდე არანაირი სერიოზული წინააღმდეგობა არა ჰქონია.

...ფინალი, რომელშიც ერთმანეთის პირისპირ ცხადაძე და ბრუნეკი დადგნენ, ტურნირის ნამდვილი მშვენიერება იყო. ქართველმა ათლეტმა რამდენიმე გააფრთხილებით შეუტია მეტოქეს, წაიღო კიდევაც მეტოქის მკლავი, მაგრამ ვერ დაადებინა ბოლომდე. განსაცვიფრებელი იყო, თუ როგორ კეტავდა ბრუნეკი, ხელს ზურგითა და მხრით. ზაური ყველაფერი გააკეთა, რომ გაემარჯვა, კიდევ 7-8-ჯერ შეუტია მაგრამ ბოლოს ხელი დაეღალა, ოდნავ მოდუნდა და ბრუნეკმა ელვისებური შეტევით გა-

მარჯვება მოიპოვა. მაგრამ ეს დამარცხება ზაურისთვისაც და მთელი ჩვენი გუნდისათვის გამარჯვების ტოლფასი იყო. მთელმა მსოფლიომ აღინახა ჩვენი რეალური ძალა — გუნდური მეორე ადგილი, 1 ოქროს, 3 ვერცხლისა და 1 ბრინჯაოს მედალი, არც ერთი დამარცხება ევროპელებთან და, რაც მთავარია, — ორი გამარჯვება მსოფლიოს ჩემპიონებთან. მკლავებიდის საერთაშორისო ფედერაციის პრეზიდენტი შეგვიბრდა თავიანთ ფედერაციაში გაწევრიანებას და აღგვითქვა, რომ აუცილებლად მიგვიწვევდა მკლავებიდელთა მსოფლიო ჩემპიონატზე, რომელიც ოქტომბერში უნდა გაიმართოს. აღსანიშნავია, რომ ჩვენმა დღევანდელ ტურნირის დაწყებისთანავე ძალიან თბილი და კეთილმოსურნე ურთიერთობა დამყარდა ყველა ჩვეყნის დელეგაციასთან და ასევე ყველამ გამოთქვა სურვილი ჩვენთან მომავალი კონტაქტებისა. უნდა აღინიშნოს ის ფაქტიც, რომ საქართველოს ნაკრების წევრებმა მიიღეს სამასსოგრო პრიზებიც, რომლებიც დააწესა საქართველოს თავისუფალი ახალგაზრდობის კავშირმა.

მთლიანობაში ტურნირმა ფასდღადღებელი სამსახური გაგვიწია. ჩვენ იქიდან თავაწეულნი წამოვიდით, ბევრი რამ ახალს აღმოვაჩინეთ და ეს ყველაფერი იმაზე მეტით თმობს, რომ სპორტის ეს შედარებით ახალგაზრდა სახეობა ჩვენთან სწორ გზაზე დგას.

დაბოლოს, მინდა, თხოვნით მივმართო ყველას, ვინც ამ სახეობითაა გატაცებული, რომ ნუ მიმართვენ ე. წ. უცხოურ ვარჯიშებს და ნუ ატარებენ ცალკე ჩემპიონატებსა და პირველობებს. მსურველებს კი ველოდებით უნივერსიტეტის სპორტკლუბში ყოველდღე ვარდა შაბათ-კვირისა.

ჩაიწერა
ვიპ ტახუაშვილი
სურათი: მარცხნივ — ზაურ ცხადაძე; შუაში — ესპანეთის მკლავებიდის ფედერაციის ემბლემა; მარჯვნივ — გელა ბეწუაშვილი.

ანონსი

საქველმოქმედო კომპარსიული ფირმა „ჰუმანიზმი“

საქართველოში პირველად აწყობს საქველმოქმედო შოუ კონცერტს „მის—საქართველო-90“-ს. კონცერტში მონაწილეობა შეუძლია საქართველოში მცხოვრებ

ყველა მანდილოსანს. მსურველებმა უნდა გაითარონ წინასწარი რეგისტრაცია შესარჩევ ტურებში მონაწილეობის მისაღებად ფირმის წარმომადგენლობაში 1 ოქტომბრამდე ყოველდღე, გარდა კვირისა,

10-დან 18 სთ-მდე, თბილისში ონიანის ქ. № 11 (გაგარინის მოედანი) ტელ. 37-55-93.
კონცერტში გამარჯვებულ მანდილოსნებს ელთ ფასიანი საჩუქრები: საზღვარგარეთის ტურისტული საგზურები, ფულადი პრემიები. საქართველოს დედოფალი კიდევ უფრო გამორჩეულ საჩუქარს მიიღებს.
შოუ კონცერტში მონაწილეობას მიიღებენ პოპულარული ანსამბლები და მომღერლები. ფირმა მზად არის მიიღოს იმ ორგანიზაციების, დაწესებულებებისა და კომპარსიული საგზურები, ფულადი პრემიების განაცხადები, რომელთაც სურთ სპონსორობა გაუწიონ შოუ

კონცერტს „მის საქართველო-90“-ს.
იმ ორგანიზაციებს, დაწესებულებებს, კომპარსიებს ვისაც სურს თავისი პროდუქციის ან საქმიანობის რეკლამა შოუ კონცერტში, მიმართეთ ფირმის წარმომადგენლობას 10-დან 18-სთ-მდე.
ლონისძიებების შემოსავალი მონაწილეობა მრავალშეიღობის მარტოხელა დედათა და მოხუცთა, ინვალიდთა მომსახურებას.
ქვირფასო მანდილოსნებო! შოუ კონცერტი გიწვევთ კონცერტში მონაწილეობისათვის!
ნუ დაკარგავთ შანსს! იქპარეთ!

ამ გვერდზე გამოქვეყნებული მასალების მონორარი გადაირიცხება სოფ. ჰუჩაბის მშენებლობის ფონდში, ასოციაცია „აღორძინების“ ანგარიშზე 100700608 მთაწმინდის რაიონის ბინსოცბანკში.

ხალგაზრდა ქართველი
Общественно - политическая молодежная газета
«Ахალგარდა იერქელი»

ბელტფონები: მისაღები — 98-97-81;
პასუხისმგებელი მდივანი — 98-81-58;
წერილების განყოფილება — 98-99-49.
საქართველოს კ. ც. ს. სტამბა 380008, თბილისი-98, მ. კობახიას ქ. № 14, ბეჭდვა ოქტომბრიდან წყნარ საგზაო კორპუსში, ბიზნისის № 29
8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 Наш номер 68400

გაზეთი გვერდის კვირის საგზაო საშუალებით, ხელშეკრულება, რედაქციაში შემოსული მასალები ავტორებს უკან არ უბრუნდებათ.
საქართველოს კ. ც. ს. სტამბა 380008, თბილისი-98, მ. კობახიას ქ. № 14, ბეჭდვა 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
უკ 00916

რედაქტორი
ვიკტორ ბალაჩიშვილი
რედაქციის მისამართი
მ. თბილისი — 380008
მ. პოსტაზის ქ. № 14.